

Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (sjätte avdelningen i utökad sammansättning)

den 5 juli 2023*

”Institutionell rätt – Parlamentsledamot – Immunitet och privilegier – Beslut om upphävande av parlamentarisk immunitet – Artikel 9 i protokoll nr 7 om unionens immunitet och privilegier – Behörigheten för den myndighet som framställt ansökan om upphävande av immuniteten – Rättssäkerhet – Uppenbart oriktig bedömning – Omfattningen av parlamentets prövning – Förfarande för prövning av en ansökan om upphävande av immunitet – Rätten till försvar – Opartiskhet”

I mål T-272/21,

Carles Puigdemont i Casamajó, Waterloo (Belgien),

Antoni Comín i Oliveres, Waterloo,

Clara Ponsatí i Obiols, Waterloo,

företrädna av advokaterna P. Bekaert, J. Costa i Rosselló, G. Boye och S. Bekaert,

sökande,

mot

Europaparlamentet, företrätt av N. Lorenz, N. Görlitz och J.-C. Puffer, samtliga i egenskap av ombud,

svarande,

med stöd av

Konungariket Spanien, företrätt av A. Gavela Llopis och M.J. Ruiz Sánchez, båda i egenskap av ombud,

intervenient,

meddelar

TRIBUNALEN (sjätte avdelningen i utökad sammansättning),

* Rättegångsspråk: engelska.

under överläggningen sammansatt av ordföranden A. Marcoulli (referent) samt domarna S. Frimodt Nielsen, H. Kanninen, J. Schwarcz och R. Norkus,

justitiesekreterare: handläggaren M. Zwozdziak-Carbonne,

efter den skriftliga delen av förfarandet,

med beaktande av beslutet av den 30 juli 2021, Puigdemont i Casamajó m.fl./parlamentet (T-272/21 R, ej publicerat, EU:T:2021:497),

med beaktande av beslutet av den 26 november 2021, Puigdemont i Casamajó m.fl./parlamentet (T-272/21 R II, ej publicerat, EU:T:2021:834),

med beaktande av beslutet av 24 maj 2022, Puigdemont i Casamajó m.fl./parlamentet och Spanien (C-629/21 P(R), EU:C:2022:413),

efter förhandlingen den 25 november 2022,

följande

Dom

- 1 Sökandena, Carles Puigdemont i Casamajó, Antoni Comín i Oliveres och Clara Ponsatí i Obiols, har med stöd av artikel 263 FEUF yrkat ogiltigförklaring av Europaparlamentets beslut P9_TA(2021)0059, P9_TA(2021)0060 och P9_TA(2021)0061 av den 9 mars 2021 beträffande ansökan om upphävande av deras immunitet (nedan kallade de angripna besluten).

Bakgrund till tvisten

- 2 Den första sökanden var ordförande för Generalitat de Catalunya (Kataloniens regionförvaltning, Spanien) och den andra och den tredje sökanden var ledamöter av Gobierno autonómico de Catalunya (den autonoma regionen Kataloniens regering, Spanien) vid tidpunkten då Ley 19/2017 del Parlamento de Catalunya, reguladora del referéndum de autodeterminación (lag 19/2017, av Kataloniens parlament, om folkomröstning om självbestämmande) av den 6 september 2017 (DOGC nr 7449A, av den 6 september 2017, s. 1) och Ley 20/2017 del Parlamento de Catalunya, de transitoriedad jurídica y fundacional de la República (lag 20/2017, av Kataloniens parlament, om republikens rättsliga och konstituerande övergång) av den 8 september 2017 (DOGC nr 7451A, av den 8 september 2017, s. 1) antogs, samt då folkomröstningen om självbestämmande hölls, den 1 oktober 2017, enligt den förstnämnda av dessa båda lagar, vars bestämmelser under tiden hade upphävts enligt ett beslut av Tribunal Constitucional (Författningsdomstolen, Spanien).
- 3 Till följd av att nämnda lagar antagits och denna folkomröstning hållits inledde Ministerio fiscal (åklagarmyndigheten, Spanien), Abogado del Estado (statsadvokaten, Spanien) och det politiska partiet VOX ett straffrättsligt förfarande mot flera personer, däribland sökandena. De ansåg att sökandena hade begått handlingar som, enligt de berörda personerna, bland annat kunde hänföras till brotten "ohörsamhet", "uppror" och "otillbörligt användande av allmänna medel" (nedan kallat det aktuella straffrättsliga förfarandet).

- 4 Den 21 mars 2018 utfärdade Tribunal Supremo (Högsta domstolen, Spanien) ett beslut i vilket sökandena åtalades för de förmodade brotten ”ohörsamhet” och ”otillbörligt användande av allmänna medel”. I beslut av den 9 juli 2018 konstaterade Tribunal Supremo (Högsta domstolen) att sökandena efter att ha flytt från Konungariket Spanien hade underlåtit att inställa sig vid rätten.
- 5 Sökandena ställde därefter upp som kandidater i det val till Europaparlamentet som hölls i Spanien den 26 maj 2019.
- 6 Den 13 juni 2019 antog Junta Electoral Central (centrala valmyndigheten, Spanien) beslutet om utnämning av de kandidater som valts till Europaparlamentet i valet den 26 maj 2019, däribland Carles Puigdemont i Casamajó och Antoni Comín i Oliveres.
- 7 Den 17 juni 2019 överlämnade den centrala valmyndigheten en lista till Europaparlamentet över de kandidater som hade valts i Spanien, där namnen på Carles Puigdemont i Casamajó och Antoni Comín i Oliveres inte fanns med.
- 8 Den 20 juni 2019 underrättade den centrala valmyndigheten Europaparlamentet om ett beslut i vilket den konstaterade att Carles Puigdemont i Casamajó och Antoni Comín i Oliveres inte hade avlagt den ed om att respektera den spanska konstitutionen som krävs enligt artikel 224.2 i Ley orgánica 5/1985 de régimen electoral general (lag 5/1985 om allmän valordning) av den 19 juni 1985 (BOE nr 147 av den 20 juni 1985, s. 19110). I enlighet med denna artikel förklarade den centrala valmyndigheten att de platser som dessa tilldelats i Europaparlamentet var vakanta och att alla de rättigheter som de skulle kunna ha på grund av sitt uppdrag skulle vilandeförklaras till dess att de hade avlagt denna ed.
- 9 Den 27 juni 2019 meddelade Europaparlamentets dåvarande ordförande dessa om att han inte kunde behandla dem som framtida medlemmar av Europaparlamentet.
- 10 Den 14 oktober 2019 fattade undersökningsdomaren på brottmålsavdelningen vid Tribunal Supremo (Högsta domstolen) ett nationellt häktningsbeslut samt utfärdade en europeisk arresteringsorder och en internationell arresteringsorder mot Carles Puigdemont i Casamajó för lagföring av honom inom ramen för det aktuella straffrättsliga förfarandet. Den 4 november 2019 fattade samma domstol liknande beslut och utfärdade liknande arresteringsorder mot Antoni Comín i Oliveres och Clara Ponsatí i Obiols.
- 11 Den 13 januari 2020 översände ordföranden för Tribunal Supremo (Högsta domstolen) till Europaparlamentet en ansökan av den 10 januari 2020, framställd med stöd från ordföranden på högsta domstolens brottmålsavdelning till följd av ett beslut som undersökningsdomaren på denna avdelning meddelat samma dag, angående upphävande av den parlamentariska immuniteten för Carles Puigdemont i Casamajó och Antoni Comín i Oliveres.
- 12 Vid plenarsammanträdet den 13 januari 2020 noterade Europaparlamentet, till följd av domen av den 19 december 2019, Junqueras Vies (C-502/19, EU:C:2019:1115), att Carles Puigdemont i Casamajó och Antoni Comín i Oliveres hade valts till ledamöter av Europaparlamentet med verkan från den 2 juli 2019.

- 13 Den 16 januari 2020 tillkännagav Europaparlamentets ordförande i kammaren ansökningarna om upphävande av Carles Puigdemont i Casamajós samt Antoni Comín i Oliveres immunitet, samt hänsköt deras ansökningar till det ansvariga utskottet, nämligen Europaparlamentets utskott för rättsliga frågor.
- 14 Den 10 februari 2020 tillkännagav Europaparlamentet, till följd av Förenade konungarikets och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen, vilket ägde rum den 31 januari 2020, att Clara Ponsatí i Obiols hade valts till parlamentsledamot med verkan från den 1 februari 2020.
- 15 Samma dag översände ordföranden för Tribunal Supremo (Högsta domstolen) till Europaparlamentet en ansökan av den 4 februari 2020, framställd med stöd från ordföranden på högsta domstolens brottmålsavdelning till följd av ett beslut som undersökningsdomaren på denna avdelning meddelat samma dag, angående upphävande av Clara Ponsatí i Obiols immunitet.
- 16 Den 13 februari tillkännagav Europaparlamentets vice ordförande i kammaren ansökan om upphävande av Clara Ponsatí i Obiols immunitet och hänsköt den till Europaparlamentets utskott för rättsliga frågor.
- 17 Sökandena yttrade sig till parlamentet. Utskottet för rättsliga frågor hörde sökandena den 14 januari 2021.
- 18 Den 23 februari 2021 antog utskottet för rättsliga frågor betänkandena A 9–0020/2021, A 9–0021/2021 och A 9–0022/2021 angående ansökningarna om upphävande av sökandenas immunitet.
- 19 Genom de angripna besluten biföll parlamentet de ansökningar som avses ovan i punkterna 11 och 15.

Parternas argument

- 20 Sökandena har yrkat att tribunalen ska
 - ogiltigförklara de angripna besluten, och
 - förplikta Europaparlamentet att ersätta rättegångskostnaderna.
- 21 Europaparlamentet har med stöd av Konungariket Spanien yrkat att tribunalen ska
 - ogilla talan, och
 - förplikta sökandena att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

- 22 Sökandena har åberopat åtta grunder till stöd för sin talan.
- 23 Genom den första grunden anförs i huvudsak att de angripna besluten är otillräckligt motiverade.

- 24 Den andra grunden avser påståendet att den nationella myndighet som framställt och vidarebefordrat ansökningarna om upphävande av sökandenas immunitet till parlamentet saknade behörighet för att göra detta.
- 25 Den tredje grunden bygger i huvudsak på ett påstått åsidosättande av principen om opartiskhet.
- 26 Genom den fjärde grunden anförs i huvudsak att rätten att yttra sig har åsidosatts.
- 27 Den femte grunden avser åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen, principen om lojalt samarbete, rätten till ett effektivt domstolsskydd och rätten till försvar på grund av den otydlighet som präglar de angripna besluten.
- 28 I den sjätte grunden har sökandena gjort gällande att artikel 343 FEUF, artikel 9 i protokoll (nr 7) om Europeiska unionens immunitet och privilegier, som fogats till EU- och EUF-fördragen (nedan kallat protokoll nr 7) och artikel 5.2 i parlamentets arbetsordning i den lydelse som var tillämplig på den nionde valperioden (2019–2024) – i dess lydelse före ändringen genom parlamentets beslut av den 17 januari 2023 – (nedan kallad arbetsordningen) har åsidosatts genom att parlamentet överskridit gränserna för sin behörighet att upphäva ledamöternas immunitet.
- 29 Den sjunde grunden avser åsidosättande av principerna om god förvaltningssed och likabehandling genom att parlamentet utan motivering avvek från sin tidigare praxis eller gjorde en felaktig *fumus persecutionis*-bedömning.
- 30 Den åttonde grunden avser åsidosättande av principerna om god förvaltningssed och likabehandling, genom att parlamentet genom de angripna besluten för första gången tillät kvarhållande av dess ledamöter.
- 31 Eftersom den sjätte grunden i huvudsak innehåller invändningar om påstådd felaktig rättstillämpning och felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna vid parlamentets *fumus persecutionis*-bedömning, kommer dessa invändningar att behandlas tillsammans med den sjunde grunden. För övrigt anser tribunalen det lämpligt att först efter prövningen av den åttonde grunden pröva den fjärde grunden och därefter den tredje grunden.

Huruvida hänvisningarna till bilagorna kan godtas

- 32 Parlamentet har bland annat bestritt att vissa av sökandenas argument kan tas upp till sakprövning, eftersom de endast förekommer i bilagorna till deras inlagor.
- 33 Enligt artikel 21 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol, som är tillämplig på tribunalen enligt artikel 53 första stycket i stadgan, och artikel 76 d i tribunalens rättegångsregler ska en ansökan bland annat innehålla yrkandena samt en kortfattad framställning av de grunder som åberopas. Det framgår av fast rättspraxis att denna sammanfattning ska vara så klar och precis att svaranden kan förbereda sitt försvar och att tribunalen kan pröva talan, i förekommande fall utan att ha tillgång till andra uppgifter. Innehållet i en ansökan kan visserligen stödjas och kompletteras på särskilda punkter genom hänvisning till specifika avsnitt i bifogade handlingar, men en generell hänvisning till andra handlingar kan inte, även om handlingarna bifogas ansökan, kompensera att sådana väsentliga delar av den rättsliga argumenteringen som ska återfinnas i själva ansökan saknas (se dom av den 11 september 2014, MasterCard m.fl./kommissionen, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, punkt 40 och där angiven rättspraxis).

- 34 Det ankommer inte heller på tribunalen att i bilagorna söka efter och fastställa de grunder och argument som den skulle kunna anse att talan stöder sig på, eftersom bilagorna enbart ska tjäna som bevismaterial och som ett medel för målets utredning (se dom av den 20 oktober 2021, Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirourgiko Kentro/kommissionen, T-191/16, ej publicerad, EU:T:2021:707, punkt 21 och där angiven rättspraxis). Att bilagorna enbart ska tjäna som bevismaterial och som medel för målets utredning innebär att såvitt de innehåller rättsliga omständigheter som påstås utgöra stöd för vissa grunder som anges i ansökan ska dessa omständigheter återfinnas i själva ansökan eller åtminstone i tillräcklig grad ha identifierats i denna inlaga (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 juni 2005, Dansk Rørindustri m.fl./kommissionen, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P och C-213/02 P, EU:C:2005:408, punkt 99). Bilagorna kan följaktligen inte användas för att utveckla en grund som har framställts kortfattat i ansökan, genom att däri framföra invändningar och argument som inte återfinns i ansökan (se dom av den 29 mars 2012, Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, T-336/07, EU:T:2012:172, punkt 60 och där angiven rättspraxis).
- 35 Denna tolkning av artikel 21 första stycket i domstolens stadga och artikel 76 d i rättegångsreglerna avser även villkoren för att repliken, vilken i enlighet med artikel 83 i rättegångsreglerna kompletterar ansökan, ska kunna beaktas (se dom av den 29 mars 2012, Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, T-336/07, EU:T:2012:172, punkt 61 och där angiven rättspraxis).
- 36 I förevarande fall har sökandena i sina inlagor på många ställen hänvisat till handlingar, ibland omfattande sådana, som bifogats dessa. I vissa fall kan syftet med de handlingar som det hänvisas till emellertid inte anses vara enbart att på särskilda punkter stödja och komplettera vissa argument i brödtexten i den inlaga till vilka de är bifogade, utan det händer att de innehåller själva förklaringen till argumenten i fråga. Argumenten går då inte att förstå utan en genomgång av de bifogade handlingarna.
- 37 Härav följer att tribunalen, med tillämpning av den rättspraxis som det erinrats om ovan i punkterna 33–35, i förevarande fall kommer att beakta de bilagor som ingetts av sökandena enbart i den utsträckning de stöder eller kompletterar grunder eller argument som sökandena uttryckligen har anfört i brödtexten i sina skrivelser och i den utsträckning det är möjligt för tribunalen att exakt fastställa vilka delar i dessa bilagor som stöder eller kompletterar nämnda grunder eller argument.

Prövning i sak

Tillämpliga bestämmelser

– Unionsrätt

- 38 I artikel 343 FEUF anges följande: ”Unionen ska, på de villkor som anges i protokollet [nr 7], inom medlemsstaternas territorier åtnjuta den immunitet och de privilegier som krävs för att den ska kunna fullgöra sin uppgift.”

39 Kapitel III i protokoll nr 7, som rör ”Europaparlamentets ledamöter”, består bland annat av artikel 8, i vilken följande anges:

”Europaparlamentets ledamöter får inte förhöras, kvarhållas eller lagföras på grund av yttranden de gjort eller röster de avlagt under utövandet av sitt ämbete.”

40 I artikel 9 i samma kapitel i protokoll nr 7 föreskrivs följande:

”Under Europaparlamentets sessioner ska dess ledamöter åtnjuta

a) vad avser deras egen stats territorium, den immunitet som beviljas parlamentsledamöter i deras land,

b) vad avser alla andra medlemsstaters territorium, immunitet vad gäller alla former av kvarhållande och lagföring.

Immuniteten ska även vara tillämplig på ledamöterna under resan till och från Europaparlamentets mötesplats.

Immuniteten kan inte åberopas av en ledamot som tas på bar gärning och kan inte hindra Europaparlamentet att utöva sin rätt att upphäva en av dess ledamöters immunitet.”

41 Kapitel VII i protokoll nr 7, med rubriken ”Allmänna bestämmelser”, innehåller bland annat artikel 18, som har följande lydelse:

”Unionens institutioner ska vid tillämpningen av detta protokoll samarbeta med de berörda medlemsstaternas ansvariga myndigheter.”

42 I artikel 5 i arbetsordningen, med rubriken ”Immunitet och privilegier”, föreskrivs följande:

”1. Ledamöterna åtnjuter immunitet och privilegier i enlighet med protokoll nr 7 ...

2. Parlamentet ska vid utövandet av sina befogenheter i frågor som rör immunitet och privilegier verka för att upprätthålla parlamentets integritet som en demokratisk lagstiftande församling och säkerställa ledamöternas oberoende när dessa utför sitt uppdrag. Parlamentarisk immunitet är inte en ledamots personliga privilegium, utan en garanti för hela parlamentets och dess ledamöters oberoende.

...”

43 I artikel 6 i arbetsordningen, med rubriken ”Upphävande av immunitet”, föreskrivs följande:

”1. Varje begäran om upphävande av immunitet ska bedömas i enlighet med artiklarna 7, 8 och 9 i protokoll nr 7 ... och med de principer som avses i artikel 5.2 i denna arbetsordning.

...”

44 I artikel 9 i arbetsordningen, med rubriken ”Immunitetsförfaranden”, föreskrivs följande:

”1. Varje begäran ställd till [parlamentets talman] från en i en medlemsstat behörig myndighet om upphävande av en ledamots immunitet, eller från en ledamot eller en före detta ledamot om

fastställelse av immunitet och privilegier, ska tillkännages i kammaren och hänvisas till ansvarigt utskott.

...

3. Utskottet ska utan dröjsmål, men med hänsyn till hur komplicerade de olika ärendena är, pröva varje begäran om upphävande av immunitet och varje begäran om fastställelse av immunitet och privilegier.

4. Utskottet ska lägga fram ett förslag till motiverat beslut, i vilket utskottet ska rekommendera huruvida en begäran om upphävande av immuniteten eller en begäran om fastställelse av immunitet och privilegier ska bifallas eller avslås. Ändringsförslag är inte tillåtliga. Om ett förslag förkastas ska motsatt beslut anses fattat.

5. Utskottet får uppmana den berörda myndigheten att förse utskottet med alla upplysningar och preciseringar som det anser sig behöva för att kunna ta ställning till om immuniteten ska upphävas eller fastställas.

6. Den berörda ledamoten ska ges möjlighet att yttra sig och att lämna in allt skriftligt material som han eller hon anser relevant för utskottets ställningstagande.

...

7. Om en begäran om upphävande eller fastställelse av immunitet hänför sig till flera gärningar, får var och en av dessa gärningar bli föremål för ett enskilt beslut. I utskottets betänkande får det i undantagsfall föreslås att upphävandet eller fastställelsen av immuniteten endast ska beröra åtalet och att ledamoten, så länge som det inte finns någon lagakraftvunnen dom varken kan gripas, anhållas, häktas eller utsättas för någon annan åtgärd som skulle förhindra honom eller henne att utföra sitt uppdrag som ledamot av Europaparlamentet.

8. Utskottet får avge ett motiverat yttrande om huruvida myndigheten i fråga kan anses behörig och huruvida den begäran myndigheten har ingett kan anses tillätlig, men utskottet får under inga omständigheter uttala sig i skuldfrågan, eller på annat sätt yttra sig över det riktiga i att väcka åtal för de uttalanden eller handlingar som tillskrivs ledamoten, inte ens vid tillfällen där utskottet genom prövning av en begäran erhåller detaljerad kunskap i fallet.

...

12. Parlamentet ska endast behandla sådana begäranden om upphävande av en ledamots immunitet som medlemsstaternas straffrättsliga myndigheter eller ständiga representationer skickat till parlamentet.

13. Utskottet ska fastställa principer för tillämpningen av denna artikel.

14. Alla förfrågningar som en behörig myndighet gör beträffande omfattningen av ledamöternas immunitet och privilegier ska behandlas i enlighet med bestämmelserna ovan.”

– *Spansk rätt*

45 I artikel 71 i den spanska konstitutionen anges följande:

”1. Deputerade och senatorer åtnjuter okränkbarhet för de åsikter som de ger uttryck för i utövandet av sitt uppdrag.

2. Under uppdragsperioden åtnjuter deputerade och senatorer även immunitet och de får endast gripas i fall då de ertappats på bar gärning. Ingen lagföring eller annat straffrättsligt förfarande får inledas mot dem om inte deras respektive kammare först har gett sitt medgivande.

3. I mål mot deputerade och senatorer ska avdelningen för brottmål vid Tribunal Supremo [(Högsta domstolen)] vara behörig.

...”

46 Artiklarna 750–753 i Ley de Enjuiciamiento Criminal (straffprocesslagen) har följande lydelse:

”Artikel 750

En domstol som har grund för att lagföra en senator eller deputerad i Cortes [senaten och deputeradekammaren (Spanien)] för brott ska avhålla sig från att inleda förfarandet mot vederbörande under Cortes session, såvida inte den kammare som vederbörande tillhör har gett sitt medgivande.

Artikel 751

Om en senator eller deputerad har tagits på bar gärning får han eller hon gripas och lagföras utan det medgivande som avses i föregående artikel; dock ska den kammare som vederbörande tillhör informeras om detta senast 24 timmar efter gripandet eller lagföringen.

Den berörda kammaren ska även informeras om alla pågående förfaranden mot den som, under lagföringen, har valts till senator eller deputerad.

Artikel 752

Om en senator eller deputerad i senaten respektive deputeradekammaren lagförs under tid då parlamentet inte är samlat, ska den domstol vid vilken målet pågår genast informera den berörda kammaren om detta.

Detsamma gäller om en senator eller en deputerad har lagförts innan senaten och deputeradekammaren har samlats.

Artikel 753

Under alla omständigheter ska justitiesekreteraren vilandeförklara förfarandena från den dag då [senaten och deputeradekammaren] informerats, oavsett om det sker vid en tidpunkt då dessa är samlade eller inte, och förfarandet förblir vilande till dess att den berörda kammaren meddelar det beslut som den finner vara lämpligt.”

- 47 I artikel 22.1 i Reglamento del Senado (förordningen om senaten) av den 3 maj 1994 (BOE nr 114 av den 13 maj 1994, s. 14687) föreskrivs följande:

”Ledamöterna i senaten åtnjuter immunitet under sin mandatperiod, och de får endast frihetsberövas eller gripas om de tas på bar gärning. Senatens presidium ska omedelbart underrättas om frihetsberövande eller gripande.

Ingen lagföring eller annat straffrättsligt förfarande får inledas mot senatorer utan föregående medgivande från senaten, som kan utverkas genom framställande av en begäran om upphävande av immunitet. Ett sådant medgivande krävs även om en person blir senator när lagföring eller annat straffrättsligt förfarande redan har inletts mot honom eller henne.”

Den första grunden: De angripna besluten är bristfälligt motiverade

- 48 Sökandena har gjort gällande att de angripna besluten är bristfälligt motiverade. För det första har sökandena anfört att Europaparlamentet inte har besvarat deras yttranden avseende dels de oegentligheter i förfarandet som konstaterats, dels skälen för att begära upphävande av immuniteten, och inte har uttalat sig om tillämpningen av artikel 9.7 i arbetsordningen. För det andra innehåller de angripna besluten inte någon som helst hänvisning till Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan), bland annat dess artikel 52, trots sökandenas påpekanden om att stadgan åsidosatts. För det tredje innehåller besluten ingen motivering vad gäller den inverkan som upphävandet av deras immunitet får för parlamentets verksamhet. För det fjärde har parlamentet inte motiverat sin slutsats att *fumus persecutionis* inte förelåg.
- 49 Parlamentet har, med stöd av Konungariket Spanien, bestritt dessa argument.
- 50 Tribunalen konstaterar följande. Enligt fast rättspraxis ska den motivering av Europeiska unionens institutioners rättsakter som krävs enligt artikel 296 FEUF vara anpassad till rättsaktens beskaffenhet. Av motiveringen ska klart och tydligt framgå hur den institution som har antagit rättsakten har resonerat, så att de som berörs därav kan få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden och så att den behöriga domstolen ges möjlighet att utföra sin prövning. Frågan huruvida kravet på motivering är uppfyllt ska bedömas med hänsyn till samtliga omständigheter i det enskilda fallet, särskilt rättsaktens innehåll, de anförda skälen och det intresse av att få förklaringar som de vilka rättsakten är riktad till, eller andra personer som direkt och personligen berörs av den, kan ha (se dom av den 10 mars 2016, HeidelbergCement/kommissionen, C-247/14 P, EU:C:2016:149, punkt 16 och där angiven rättspraxis).
- 51 Det krävs inte att alla relevanta faktiska och rättsliga omständigheter anges i motiveringen, eftersom bedömningen av om motiveringen av en rättsakt uppfyller kraven i artikel 296 FEUF inte ska ske endast utifrån motiveringens lydelse, utan även utifrån det sammanhang i vilket den ingår och samtliga rättsregler på det aktuella området (se dom av den 11 juni 2020, kommissionen/Di Bernardo, C-114/19 P, EU:C:2020:457, punkt 29 och där angiven rättspraxis). I synnerhet gäller att den berörda institutionen inte är skyldig att ta ställning till samtliga argument som de som berörs har åberopat vid den, så länge den anger de omständigheter och rättsliga överväganden som är av väsentlig betydelse för beslutet (se dom av den 30 juni 2022, Fakra/kommissionen, C-149/21 P, ej publicerad, EU:C:2022:517, punkt 190, se även dom av den 30 april 2014, Hagenmeyer och Hahn/kommissionen, T-17/12, EU:T:2014:234, punkt 173, och där angiven rättspraxis, och dom av den 28 november 2019, Mélin/parlamentet, T-726/18, ej publicerad, EU:T:2019:816, punkt 25).

- 52 Motiveringsskyldigheten utgör en väsentlig formföreskrift som ska särskiljas från frågan om huruvida motiveringen är hållbar, vilken hör till frågan huruvida den omtvistade rättsakten är lagenlig i materiellt hänseende (se dom av den 5 maj 2022, kommissionen/Missir Mamachi di Lusignano, C-54/20 P, EU:C:2022:349, punkt 69 och där angiven rättspraxis).
- 53 Det är mot bakgrund av dessa överväganden som det ska avgöras huruvida de angripna besluten är tillräckligt motiverade.
- 54 I förevarande fall liknar de angripna besluten varandra i stora delar, med undantag för namnen på de berörda ledamöterna, datumen för antagandet av vissa rättegångshandlingar och, vad gäller Clara Ponsatí i Obiols, omständigheterna kring valet av henne till Europaparlamentet och den omständigheten att hon, inom ramen för det aktuella straffrättsliga förfarandet, endast har lagförts för ”uppror”.
- 55 I dessa beslut angav parlamentet, i punkt A, att det hade mottagit ansökningar från ordföranden på brottmålsavdelningen vid Tribunal Supremo (Högsta domstolen) om upphävande av sökandenas immunitet enligt artikel 9 första stycket b i protokoll nr 7, vilka framställts inom ramen för det aktuella straffrättsliga förfarandet. Parlamentet påpekade, i punkterna F och G, att det inte hade befogenhet vare sig för att uttala sig om huruvida det straffrättsliga förfarandet var lämpligt eller för att ifrågasätta de nationella rättssystemens förtjänster. I punkt H angav parlamentet även att det saknade befogenhet att bedöma eller ifrågasätta den befogenhet som tillkom de nationella rättsliga myndigheter som ansvarade för det aktuella straffrättsliga förfarandet. I punkt I framhöll parlamentet att brottmålsavdelningen vid Tribunal Supremo (Högsta domstolen), med tillämpning av spansk rätt såsom den tolkats av de nationella domstolarna samt beskrivits av Konungariket Spanien i kontakterna med Europaparlamentet, var den myndighet som var behörig att framställa en ansökan om upphävande av en parlamentsledamots immunitet.
- 56 Dessutom angav Europaparlamentet i punkt J att artikel 8 i protokoll nr 7 inte var tillämplig, eftersom omständigheterna i fråga inte avsåg yttranden som ledamöterna gjort eller röster de avlagt under utövandet av sitt ämbete.
- 57 Parlamentet undersökte därefter den immunitet som föreskrivs i artikel 9 första stycket i nämnda protokoll. I punkterna K–N påpekade Europaparlamentet att det framgick av ansökningarna om upphävande av immunitet att det enligt artikel 71 i den spanska konstitutionen inte krävdes något tillstånd från det nationella parlamentet för att fortsätta ett straffrättsligt förfarande mot en person som fått ställning som parlamentsledamot efter det att åtal väckts, och att det följaktligen inte var nödvändigt att begära att immuniteten skulle upphävas enligt artikel 9 första stycket a i protokoll nr 7. Därefter preciserades att det inte ankom på Europaparlamentet att tolka de nationella bestämmelserna om ledamöternas immunitet (punkt N).
- 58 I punkterna O–W gjorde Europaparlamentet slutligen en bedömning av huruvida den immunitet som föreskrivs i artikel 9 första stycket b i protokoll nr 7 skulle upphävas. Parlamentet konstaterade i huvudsak att sökandena hade varit föremål för framför allt europeiska arresteringsorder – som de nationella domstolarna bekräftat var rättsenliga – och att ansökningarna om upphävande av immuniteten syftade till att möjliggöra verkställighet av dessa (punkt P). Parlamentet fann att det var uppenbart att anklagelserna mot sökandena inte hade något samband med deras ämbete som parlamentsledamöter, utan avsåg deras tidigare ämbeten i Katalonien (punkt T), att anklagelserna även avsåg andra personer som inte var parlamentsledamöter (punkt U) och att det inte kunde fastställas att det straffrättsliga förfarandet

i fråga hade inletts i syfte att skada sökandenas politiska verksamhet som ledamöter av Europaparlamentet (*fumus persecutionis*), eftersom både de gärningar som lagts dem till last och nämnda förfarande hänför sig till en period då sökandenas förvärv av ställning som parlamentsledamöter fortfarande var hypotetiskt (punkterna V och W). Europaparlamentet upphävde följaktligen den immunitet sökandena åtnjöt enligt artikel 9 första stycket b i protokoll nr 7.

- 59 Tribunalen påpekar inledningsvis att enligt den rättspraxis som det redogjorts för ovan i punkt 51 kan den omständigheten att det i de angripna besluten inte nämns något om sökandenas skriftliga yttranden inte i sig visa att parlamentet har åsidosatt motiveringsskyldigheten. Det ska i detta hänseende understrykas att omfattningen av Europaparlamentets motiveringsskyldighet inte påverkas av hur många argument och handlingar som sökandena har ingett, eller vilken betydelse dessa har (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 juli 2008, Chronopost och La Poste/UFEX m.fl., C-341/06 P och C-342/06 P, EU:C:2008:375, punkt 96).
- 60 Vidare konstaterar tribunalen att sökandena, för det första, har gjort gällande att parlamentet i de angripna besluten inte bemötte deras skriftliga yttranden vad gäller huruvida ansökningarna om upphävande av immuniteten var välgrundade, trots att innehållet i dessa yttranden stod i direkt motsättning till skälen i besluten.
- 61 Det framgår av de angripna besluten, vilkas innehåll det har erinrats om i punkterna 55–58 ovan, att punkt I i besluten innehåller skälen till att parlamentet underförstått underkände sökandenas argument att ansökningarna om upphävande av immunitet inte kunde tas upp till sakprövning på grund av att Tribunal Supremo (Högsta domstolen) saknade behörighet att utfärda dem. I punkterna M och N besvarade Europaparlamentet även underförstått argumentet att det straffrättsliga förfarandet i Spanien inte hade godkänts av Europaparlamentet. Likaså utgör punkterna F och G ett underförstått svar på de argument sökandena anfört för att bestrida lagföringens lämplighet med hänsyn till de omständigheter som läggs dem till last. I övrigt följer det av bedömningen i punkterna O–W i de angripna besluten att invändningarna avseende politisk förföljelse, de aktuella målens exceptionella karaktär, händelseförloppet, behovet av ett välfungerande parlament – särskilt parlamentets integritet och oberoende –, påståendet att ett upphävande av immuniteten under de föreliggande omständigheterna skulle vara oproportionerligt och de olika prejudikat som sökandena har åberopat avslogs med motiveringen att *fumus persecutionis* – det vill säga förekomsten av faktiska omständigheter som tyder på att lagföringen i fråga inletts med avsikten att skada ledamöternas, och följaktligen parlamentets, verksamhet – inte var för handen. Tribunalen finner, till skillnad mot vad sökandena har gjort gällande, att skälen till att *fumus persecutionis* inte kan anses föreligga med tillräcklig tydlighet framgår av punkterna T–V i de angripna besluten.
- 62 För övrigt konstaterar tribunalen att det i de angripna besluten visserligen inte uttryckligen sägs något om tillämpningen av den av sökandena åberopade artikel 9.7 i arbetsordningen (se punkt 44 ovan). Av den bestämmelsen framgår att utskottet för rättsliga frågor undantagsvis får föreslå att upphävandet av immuniteten endast ska beröra åtalet och att ledamoten, så länge som det inte finns någon lagkraftvunnen dom varken ska kunna gripas, anhållas, häktas eller utsättas för någon annan åtgärd som skulle förhindra honom eller henne att utföra sitt uppdrag som ledamot av Europaparlamentet. Med beaktande av att motiveringen av en rättsakt ska bedömas med beaktande av sammanhanget (se ovan punkt 51) finner dock tribunalen att den omständigheten att syftet med att upphäva sökandenas immunitet var att fortsätta verkställigheten av de europeiska arresteringsorder som utfärdats för att möjliggöra ett återupptagande av det straffrättsliga förfarande som pågick mot sökandena – såsom framgår av

bland annat punkterna B och P i dessa beslut – gör det möjligt att förstå varför parlamentet inte har tillämpat denna artikel, där det dessutom föreskrivs att användningen av den är av undantagskaraktär.

- 63 För det andra har sökandena hävdade att parlamentet i de angripna besluten inte bemötte deras skriftliga yttranden, bland annat daterade den 16, 23 och 24 november 2020, där de anförde att fel i förfarandet förekommit, bland annat genom att endast en föredragande utnämns i utskottet för rättsliga frågor för handläggningen av de tre ansökningarna om upphävande av immunitet och att föredraganden och utskottsordföranden inte var opartiska.
- 64 Tribunalen konstaterar inledningsvis att de interna regler som gäller för Europaparlamentet och utskottet för rättsliga frågor vid prövningen av ansökningar av upphävande av immunitet inte innehåller något förfarande för att invända mot utskottets utnämning av en föredragande i immunitetsärendet eller mot ordförandeskapet för det sammanträde under vilket ärendet prövas av den tjänstgörande ordföranden.
- 65 I förevarande fall innehåller de angripna besluten inte något uttryckligt svar eller någon hänvisning till sökandenas påståenden om de förfarandefel som nämns i punkt 63 ovan. Eftersom utskottet behållit den ensamma föredraganden för handläggningen av de tre ansökningarna om upphävande av immunitet liksom även den spanska ordföranden för utskottet för rättsliga frågor, framgår det dock nödvändigtvis att utskottet ansåg att de förfarandefel som sökandena hade gjort gällande inte förelåg. Den omständigheten att parlamentet inte har angett skälen till denna slutsats förtar emellertid inte klarheten i det resonemang som föranledde parlamentet att upphäva sökandenas immunitet och hindrar inte heller tribunalens lagenlighetsprövning av dessa påstådda förfarandefel. Dessa kommer att prövas inom ramen för den tredje grunden.
- 66 Om sökandena har avsett att göra gällande att den omständigheten att parlamentet inte besvarade deras önskemål om att erhålla en översättning av de handlingar som de hade ingett för översändande till ledamöterna i utskottet för rättsliga frågor påverkar motiveringen av de angripna besluten, kan detta argument inte godtas. De interna regler som gäller för Europaparlamentet och utskottet för rättsliga frågor rymmer nämligen inte någon möjlighet för den berörda ledamoten eller dennes representant att begära en översättning av en handling som ingetts i samband med prövningen av en ansökan om upphävande av immunitet. För övrigt kan förekomsten av en begäran om översättning inte anses höra till de faktiska omständigheter eller rättsliga överväganden som är av väsentlig betydelse för beslutet och som parlamentet är skyldigt att uttryckligen ta ställning till i sitt beslut.
- 67 För det tredje kan den omständigheten att de angripna besluten inte innehåller någon hänvisning till stadgan, bland annat inte till artikel 52, trots de argument som sökandena har anført i detta avseende, inte ses som en otillräcklig motivering. Parlamentet var nämligen inte skyldigt att bemöta samtliga argument som klagandena hade anført (se ovan punkt 51). Frågan huruvida de angripna besluten är förenliga med bestämmelserna i stadgan hör till bedömningen av huruvida de är välgrundade och kommer att prövas inom ramen för de materiella grunder som sökandena har anført.
- 68 Det ska följaktligen anses att de angripna besluten gjorde det möjligt för sökandena att få kännedom om skälen till att deras immunitet upphävdes och för den behöriga domstolen ett skaffa sig ett tillräckligt underlag för att kunna utföra sin prövning.
- 69 Talan kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser den första grunden.

Den andra grunden: Bristande behörighet för den nationella myndighet som har upprättat ansökningarna om upphävande av sökandenas immunitet samt översänt dem till Europaparlamentet

- 70 Sökandena har hävdad att Europaparlamentet har åsidosatt sin skyldighet att kontrollera behörigheten för den nationella myndighet som framställt ansökningarna om upphävande av immuniteten.
- 71 Sökandena har i detta avseende gjort gällande att Tribunal Supremo (Högsta domstolen) inte var behörig myndighet för att framställa ansökningarna om upphävande av deras immunitet. De har förklarat att nämnda domstol ansåg att denna behörighet, även om det inte finns någon bestämmelse som uttryckligen ger den en sådan behörighet i förhållande till en ledamot av Europaparlamentet som valts för Konungariket Spanien, följer av den analoga tolkning som med stöd av artikel 9 första stycket a i protokoll nr 7 ska göras av nationell rätt, nämligen artikel 71.3 i den spanska konstitutionen, som ger nämnda domstol behörighet att utreda, pröva och framställa en ansökan om upphävande av immuniteten gentemot spanska parlamentsledamöter. Enligt sökandena fann nämnda domstol även att en sådan analog tillämpning var utesluten med avseende på ledamöter av Europaparlamentet som valts för en annan medlemsstat och att det var den territoriellt behöriga spanska domstolen som kunde ansöka om upphävande av immuniteten för sådana parlamentsledamöter. Sökandena anser att denna tolkning av Tribunal Supremo (Högsta domstolen) är felaktig och strider mot artiklarna 20, 21 och 47 i stadgan. Tribunal Supremos (Högsta domstolen) bristande behörighet har redan erkänts av Cour d'appel de Bruxelles (Appellationsdomstolen i Bryssel, Belgien) och av den arbetsgrupp mot godtyckliga frihetsberövanden som inrättats av Förenta nationernas generalförsamling. Sökandena har i sin replik tillagt att Tribunal Supremos (Högsta domstolen) tolkning är särskilt förvånande eftersom den grundar sig på artikel 9 första stycket a i protokoll nr 7, vilken samma domstol emellertid nekar sökandena att åberopa. De har erinrat om att Tribunal Supremo (Högsta domstolen) systematiskt har vägrat att ställa en tolkningsfråga i detta avseende till EU-domstolen.
- 72 Sökandena har anfört att Europaparlamentet inte var bundet av denna tolkning från Tribunal Supremo (Högsta domstolen), och att det ankom på Europaparlamentet att pröva grunden för denna tolkning. Även om det anses vara styrkt att Europaparlamentet prövade de nationella myndigheternas befogenhet med beaktande av meddelandena från Konungariket Spanien av den 11 juni 2014 och den 30 september 2020, vilka inte ens nämns i de angripna besluten, anser sökandena att denna omständighet, med hänsyn till meddelandenas spekulativa och rent vägledande beskaffenhet, inte kan likställas med en prövning.
- 73 Genom att inte göra en sådan prövning har Europaparlamentet, enligt sökandena, åsidosatt artikel 9.1 i arbetsordningen, jämförd med artikel 9 första stycket a i protokoll nr 7 samt artiklarna 20, 21 och 47 i stadgan, jämförda med principerna om likabehandling och unionsrättens effektivitet.
- 74 Sökandena har dessutom påpekat att det i artikel 756 i straffprocesslagen föreskrivs att en ansökan om upphävande av immunitet ska inges via justitieministeriet, vilket inte har skett.
- 75 Europaparlamentet och Konungariket Spanien har bestritt dessa argument.
- 76 Tribunalen konstaterar – vad för det första gäller frågan om vilken myndighet som är behörig att tillställa Europaparlamentet en ansökan om upphävande av immunitet – att sökandena, såsom bekräftades vid förhandlingen, har gjort gällande att ansökningarna om upphävande av

immuniteten översändes av en myndighet som saknade behörighet för detta. De har preciserat att enligt artikel 756 i straffprocesslagen borde sådana ansökningar ha lämnats in via justitieministeriet.

- 77 Tribunalen framhåller i detta hänseende att Europaparlamentet, inom ramen för sin befogenhet enligt artikel 232 FEUF för organiseringen av sitt interna arbete, har beslutat – vilket framgår av artikel 9.12 i arbetsordningen – att en ansökan om upphävande av en ledamots immunitet ska ges in till Europaparlamentet av en medlemsstats rättsliga myndigheter eller ständiga representation, och därvid inte har hänvisat till nationell rätt. Denna bestämmelse, vars lagenlighet inte har bestritts av sökandena, har iakttagits i förevarande fall, eftersom ansökningarna om upphävande av immunitet översändes till Europaparlamentet av ordföranden för Tribunal Supremo (Högsta domstolen), såsom det erinras om i första strecksatsen i beaktandedelen i de angripna besluten.
- 78 Den invändning som anges i punkt 76 ovan kan således inte godtas.
- 79 Vad för det andra gäller frågan om vilken myndighet som är behörig att framställa en begäran om upphävande av immunitet, ska det påpekas att talmannen, när en behörig myndighet i en medlemsstat har tillställt denne en ansökan om upphävande av en parlamentsledamots immunitet, enligt artikel 9.1 i arbetsordningen är skyldig att tillkännage denna ansökan i kammaren och hänvisa den till ansvarigt utskott. Enligt artikel 9.8 i arbetsordningen får parlamentets ansvariga utskott, när det behandlar en sådan ansökan, avge ett motiverat yttrande om den berörda myndighetens behörighet och om möjligheten till prövning i sak av ansökan. Enligt dessa bestämmelser ankommer det på parlamentet att försäkra sig om att den myndighet som utfärdat ansökan om upphävande av immunitet är behörig.
- 80 Då det saknas unionsrättsliga bestämmelser som fastställer vilken myndighet som är behörig att begära att immuniteten för en ledamot av Europaparlamentet ska upphävas, ankommer det på varje medlemsstat att inom ramen för sin processuella autonomi utse en sådan myndighet. Utseendet av denna myndighet omfattas således uteslutande av nationell rätt.
- 81 Parlamentet har härvid bett varje medlemsstat att fastställa vilken myndighet som är behörig att ansöka om att en parlamentsledamots immunitet ska upphävas. I ett meddelande daterat den 11 juni 2014, som Europaparlamentets talman tillställts av Konungariket Spaniens ständiga representant vid Europeiska unionen, angav den spanska regeringen att man, då spansk rätt inte innehåller någon bestämmelse som anger vilken denna myndighet är, skulle kunna anamma synsättet, endast som ett riktmärke, att det rör sig om samma myndighet som den som är behörig att ansöka om upphävande av immuniteten för spanska parlamentsledamöter och senatorer, det vill säga ordföranden för Tribunal Supremo (Högsta domstolen).
- 82 I ett andra meddelande daterat den 30 september 2020 förklarade den spanska regeringen att artikel 71 i den spanska konstitutionen (se ovan punkt 45) och artikel 57 i Ley Orgánica 6/1985 del Poder Judicial (lag 6/85 om domstolsväsendet) tillerkänner Tribunal Supremo (Högsta domstolen) behörigheten för att handlägga straffrättsliga förfaranden mot spanska parlamentsledamöter och senatorer. Där angavs att ordföranden på brottmålsavdelningen vid Tribunal Supremo (Högsta domstolen), som agerar genom ordföranden för samma domstol, i detta sammanhang och mot bakgrund av nyligen avkunnade prejudikat hade befunnits vara behörig myndighet för att ansöka om upphävande av en Europaparlamentarikers immunitet.

- 83 I punkt I i de angripna besluten angav Europaparlamentet att brottmålsavdelningen vid Tribunal Supremo (Högsta domstolen), med tillämpning av spansk rätt såsom den tolkats av de nationella domstolarna och presenterats för parlamentet av Konungariket Spanien, var behörig myndighet att ansöka om upphävande av en Europaparlamentarikers immunitet.
- 84 Sökandena har inte ifrågasatt den omständigheten att meddelandet av den 30 september 2020 återspeglar vad som framkommit i nationell rättspraxis beträffande frågan om vilken myndighet som är behörig att ansöka om upphävande av immuniteten för en ledamot av Europaparlamentet som valts för Konungariket Spanien. De domar som sökandena har åberopat, i vilka Tribunal Supremo (Högsta domstolen) konstaterar att den saknar behörighet att ansöka om upphävande av immuniteten för en ledamot av Europaparlamentet, avser nämligen fallet med Europaparlamentariker som valts för en annan medlemsstat än Konungariket Spanien. Sökandena har däremot gjort gällande att Europaparlamentet inte gjort den fullständiga prövning det var skyldig att göra i detta avseende. Enligt sökandena borde parlamentet, med hänsyn till de uppgifter de lagt fram inför utskottet för rättsliga frågor, ha undersökt om denna nationella rättspraxis var förenlig med unionsrätten, särskilt med stadgan, och särskilt eftersom nämnda praxis är baserad på en tolkning av artikel 9 första stycket a i protokoll nr 7.
- 85 Det ska erinras om att Europaparlamentet enligt artiklarna 5.1 och 13.2 FEU ska handla inom ramen för de befogenheter som det har tilldelats genom fördragen. Det finns emellertid ingen bestämmelse i unionsrätten, där protokoll nr 7 ingår, som ger Europaparlamentet befogenhet att bedöma huruvida de val som medlemsstaterna har gjort när det gäller att fastställa vilken myndighet som är behörig att framställa en ansökan om upphävande av immunitet, vilket är en fråga som faller under nationell rätt, är förenliga med unionsrätten (se ovan punkt 80). Det ankommer på de nationella domstolarna att avgöra om den nationella rätten är förenlig med unionsrätten, vid behov efter att ha begärt ett förhandsavgörande från EU-domstolen.
- 86 Vidare saknar den av sökandena åberopade domen av den 19 december 2018, Berlusconi och Fininvest (C-219/17, EU:C:2018:1023), relevans i förevarande fall. Den avser nämligen domstolsprövningen av rättsakter som inleder förfarandet, förberedande rättsakter eller icke-bindande förslag som nationella myndigheter antar inom ramen för sådana administrativa förfaranden som leder till att en unionsrättsakt antas. EU-domstolen slog där fast att den ensam är behörig att pröva lagenligheten av det slutliga beslutet. Denna prövning omfattar en prövning av huruvida de mellanliggande rättsakterna är behäftade med oegentligheter som kan påverka giltigheten av det slutliga beslutet (dom av den 19 december 2018, Berlusconi och Fininvest, C-219/17, EU:C:2018:1023, punkterna 43 och 44). Tribunalen konstaterar dock att de omtvistade ansökningarna om upphävande av immunitet ingår i ett straffrättsligt förfarande som inletts på nationell nivå, i vilket den slutliga beslutsbefogenheten tillkommer den behöriga nationella domstolen. De utgör således inte förberedande rättsakter, rättsakter som inleder förfarandet eller icke-bindande förslag som nationella myndigheter antar inom ramen för sådana administrativa förfaranden som leder till antagandet av en unionsrättsakt i den mening som avses i nämnda dom, vilkas lagenlighet det ankommer på Europaparlamentet och, i förekommande fall, på tribunalen att kontrollera. Sökandena har för övrigt inför spanska domstolar gjort gällande att ansökningarna om upphävande av deras immunitet inte är rättsenliga.
- 87 Inte heller är domen av den 17 maj 1972, Meinhardt/kommissionen (24/71, EU:C:1972:37), och domen av den 5 maj 2021, Falqui/parlamentet (T-695/19, ej publicerad, överklagad, EU:T:2021:242), som sökandena har åberopat, relevanta i förevarande fall. Dessa mål avser nämligen situationer där en unionsinstitution tillämpar en nationell lagstiftning som det hänvisas

till i unionsrätten. Så är inte fallet med Europaparlamentet när det vid prövningen av en ansökan om upphävande av immunitet kontrollerar huruvida det mottagit ansökan från en behörig nationell myndighet.

- 88 Härav följer att sökandena saknar grund för sitt påstående att Europaparlamentet hade en skyldighet att pröva huruvida spansk rättspraxis om frågan om behörig myndighet för att ansöka om upphävande av immuniteten för en för Konungariket Spanien vald Europaparlamentsledamot är förenlig med unionsrätten.
- 89 Talan kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser den andra grunden.

Den femte grunden: Åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen, principen om lojalt samarbete, rätten till ett effektivt domstolsskydd och rätten till försvar på grund av att de angripna besluten är otydliga

- 90 Sökandena har gjort gällande att rättssäkerhetsprincipen har åsidosatts, eftersom de angripna beslutens räckvidd är oklar, och att det innebär ett åsidosättande av sökandenas rätt till ett effektivt domstolsskydd och av deras rätt till försvar samt ett åsidosättande av principen att Europaparlamentet ska samarbeta lojalt med medlemsstaterna.
- 91 Den femte grunden, i den del den avser åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen, bygger på två invändningar. För det första har sökandena invänt att det i de angripna besluten inte preciseras huruvida deras räckvidd ska begränsas till de förfaranden för verkställighet av europeiska arresteringsorder som pågick när ansökningarna om upphävande av immunitet ingavs, det vill säga förfarandena i Belgien och Förenade kungariket. För det andra har sökandena invänt att detta var första gången parlamentet upphävde endast den immunitet som föreskrivs i artikel 9 första stycket b i protokoll nr 7, utan att precisera hur detta upphävande av immunitet hängde samman med bibehållandet av den immunitet som föreskrivs i artikel 9 andra stycket i protokollet.
- 92 Parlamentet och Konungariket Spanien har bestritt dessa argument.
- 93 Tribunalen erinrar inledningsvis om att rättssäkerhetsprincipen, som är en grundläggande princip i unionsrätten, syftar till att säkerställa förutsebarheten rörande de situationer och rättsförhållanden som omfattas av unionsrätten. Enligt denna princip är det bland annat påkallat att alla rättsakter som antas av unionens institutioner ska vara klara och precisa, så att de berörda personerna med säkerhet kan få kännedom om de rättigheter och skyldigheter som rättsakten medför och handla i enlighet därmed (se dom av den 10 april 2014, Areva m.fl./kommissionen, C-247/11 P och C-253/11 P, EU:C:2014:257, punkt 128 och där angiven rättspraxis, och dom av den 7 mars 2018, Gollnisch/parlamentet, T-624/16, ej publicerad, EU:T:2018:121, punkt 129 och där angiven rättspraxis).

– Den första invändningen: I de angripna besluten anges inte klart vilka förfaranden som upphävandet av immuniteten gäller

- 94 Sökandena har gjort gällande att de angripna besluten är oklara, eftersom de inte preciserar vilka förfaranden som upphävandet av immuniteten gäller. Sökandena anser att eftersom deras immunitet begärdes upphävd för att se till att den verkställighet som då pågick av de europeiska arresteringsorden skulle kunna fortsätta, kan de angripna besluten endast tillåta fullföljandet av verkställighet i Belgien vad gäller Carles Puigdemont i Casamajó och Antoni Comín i Oliveres,

samt fullföljandet av verkställighet i Förenade kungariket vad gäller Clara Ponsatí i Obiols, och inte verkställigheten av dessa arresteringsorder i någon annan medlemsstat. De har härav dragit slutsatsen att det, eftersom myndigheterna i Förenade kungariket har avstått från att verkställa den europeiska arresteringsorder som utfärdats mot Clara Ponsatí i Obiols, inte längre finns anledning att pröva talan i den del den väckts av henne.

- 95 Tribunalen påpekar inledningsvis att de angripna besluten, enligt punkt 1 i beslutens artikeldel, upphäver den immunitet sökandena åtnjuter enligt artikel 9 första stycket b i protokoll nr 7, det vill säga den immunitet som beviljas inom alla medlemsstaters, förutom Konungariket Spaniens, territorium, och att parlamentet i dessa beslut inte väljer ut endast vissa av dessa stater.
- 96 Det ska vidare erinras om att de angripna besluten antogs med anledning av ansökningar om upphävande av sökandenas immunitet vilka tog form genom två beslut av den 10 januari 2020 (Carles Puigdemont i Casamajó och Antoni Comín i Oliveres) och ett beslut av den 4 februari 2020 (Clara Ponsatí i Obiols) som fattades av undersökningsdomaren på brottmålsavdelningen vid Tribunal Supremo (Högsta domstolen). I redogörelsen för de faktiska omständigheterna i dessa sistnämnda beslut återges bland annat ett utdrag ur besluten av den 10 januari 2020 (Carles Puigdemont i Casamajó och Antoni Comín i Oliveres) och av den 3 februari 2020 (Clara Ponsatí i Obiols), genom vilka undersökningsdomaren på brottmålsavdelningen vid Tribunal Supremo (Högsta domstolen) ogillade överklaganden av besluten av den 14 oktober och den 4 november 2019 om utfärdande av arresteringsorderna mot sökandena. I detta utdrag anges bland annat att ansökningarna om upphävande av immunitet syftar till att verkställandet av de europeiska arresteringsorderna ska kunna "fortsätta". Denna uppgift återges i punkt P i de angripna besluten. I motiveringen i de ovannämnda besluten av den 10 januari och den 4 februari 2020 anges särskilt att upphävandet av sökandenas immunitet enligt artikel 9 första stycket b i protokoll nr 7 har begärts på grund av att denna immunitet hindrar möjligheten att verkställa de europeiska arresteringsorder som utfärdats mot sökandena. Det nämns också att upphävandet av immuniteten kommer att underlätta genomförandet av det straffrättsliga förfarandet. I detta sammanhang saknar sökandena grund för sitt påstående att ansökningarna om upphävande av immunitet endast syftade till att göra det möjligt att verkställa de europeiska arresteringsorderna i Belgien och Förenade kungariket.
- 97 Sökandena kan följaktligen inte med framgång göra gällande att de angripna besluten – lästa antingen separat eller tillsammans med ansökningarna om upphävande av immunitet – inte klart anger vilka förfaranden som upphävandet av immuniteten gäller. Den första invändningen kan således inte godtas.

– *Den andra invändningen: I de angripna besluten anges inte klart vilken typ av åtgärder som kan komma att vidtas inom ramen för verkställandet av de europeiska arresteringsorderna*

- 98 Sökandena har gjort gällande att det i de angripna besluten inte klart anges exakt vilka åtgärder som kan komma att vidtas inom ramen för verkställandet av de europeiska arresteringsorderna. De har hävdats att dessa beslut inte torde tillåta alla slags begränsningar av deras frihet, eftersom de fortsätter att åtnjuta den immunitet som föreskrivs i artikel 9 andra stycket i protokoll nr 7, till skillnad från vad Konungariket Spanien har påstått. Europaparlamentets, Konungariket Spaniens och de italienska verkställande rättsliga myndigheternas olika tolkningar på denna punkt bekräftar att det råder brist på klarhet. Sökandena har även understrukit att de angripna besluten är de första i sitt slag, såtillvida att parlamentet genom dessa upphäver den immunitet som föreskrivs i

artikel 9 första stycket b i protokoll nr 7 utan att uttala sig om vad som gäller för den immunitet som föreskrivs i artikel 9 andra stycket i protokollet, vilket enligt sökandena skapar en total rättsosäkerhet.

- 99 Tribunalen inleder med att framhålla att de privilegier och den immunitet som unionen tillerkänns genom protokoll nr 7 är av funktionell karaktär, eftersom syftet är att förhindra att det uppstår hinder för unionens funktionssätt och oberoende, vilket särskilt innebär att dessa privilegier och denna immunitet uteslutande beviljas i unionens intresse (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 29 mars 2012, Gollnisch/parlamentet, C-569/11 P(R), ej publicerat, EU:C:2012:199, punkt 29, och dom av den 30 november 2021, LR Ğenerälprokuratūra, C-3/20, EU:C:2021:969, punkt 57 och där angiven rättspraxis). Det ska särskilt påpekas att immuniteten syftar till att ge parlamentet ett fullständigt och effektivt skydd mot att dess funktionssätt och oberoende hindras eller äventyras (se dom av den 19 december 2019, Junqueras Vies, C-502/19, EU:C:2019:1115, punkt 82 och där angiven rättspraxis). Det ankommer således på Europaparlamentet att vid utövandet av sina befogenheter säkerställa att denna immunitet är effektiv (dom av den 19 mars 2010, Gollnisch/parlamentet, T-42/06, EU:T:2010:102, punkt 107). För att uppnå detta ändamål ankommer det på Europaparlamentet att, i enlighet med artikel 5.2 jämförd med artikel 6 i arbetsordningen (se ovan punkterna 42 och 43), vid prövningen av en ansökan om upphävandet av immunitet, verka för att upprätthålla sin integritet som demokratisk lagstiftande församling och säkerställa ledamöternas oberoende inom ramen för deras ämbetsutövning.
- 100 Vidare ska Europaparlamentet, när den mottar en ansökan om upphävande av en av dess ledamöters immunitet, efter att i förekommande fall ha fått upplysningar från såväl medlemsstaten som den berörda ledamoten med stöd av bestämmelserna i artikel 9.5 och 9.6 i arbetsordningen, bedöma ledamotens situation mot bakgrund av de omständigheter som ligger till grund för ansökan. Härvid ska parlamentet inledningsvis pröva huruvida artikel 8 i protokoll nr 7, såsom specialbestämmelse, kan vara tillämplig på dessa omständigheter. Om så är fallet måste parlamentet fastställa att immuniteten omöjligen kan upphävas. Det är endast om denna institution finner att så inte är fallet som den därefter ska pröva huruvida den berörda ledamoten åtnjuter den immunitet som föreskrivs i artikel 9 i protokollet för de aktuella gärningarna och, om så är fallet, besluta huruvida denna immunitet ska upphävas med stöd av artikel 9 tredje stycket i protokoll nr 7 (beslut av den 12 november 2020, Jalkh/parlamentet, C-792/18 P och C-793/18 P, ej publicerat, EU:C:2020:911, punkt 33, och dom av den 17 januari 2013, Gollnisch/parlamentet, T-346/11 och T-347/11, EU:T:2013:23, punkterna 46 och 47).
- 101 I förevarande fall angav parlamentet i punkt A i de angripna besluten att ansökningarna om upphävande av immunitet grundade sig på artikel 9 första stycket b i protokoll nr 7.
- 102 I enlighet med det förfarande som beskrivs i punkt 100 ovan prövade parlamentet huruvida de omständigheter som lades sökandena till last inom ramen för det aktuella straffrättsliga förfarandet föll under artikel 8 i protokoll nr 7 och slog i punkt J i de angripna besluten fast att så inte var fallet.
- 103 Därefter, vad gäller artikel 9 i protokoll nr 7, tog parlamentet upp den immunitet som föreskrivs i artikel 9 första stycket a i nämnda protokoll, särskilt eftersom ansökan om upphävande av immunitet syftade till att undanröja hinder mot möjligheterna för en annan medlemsstat än Konungariket Spanien att gripa sökandena för överföring till Konungariket Spanien så att det aktuella straffrättsliga förfarandet skulle kunna fortsätta. I punkt M i de angripna besluten påpekade tribunalen att det av ansökningarna om upphävande av immunitet framgick att det

enligt artikel 71 i den spanska konstitutionen inte krävdes något parlamentariskt tillstånd för att fortsätta ett straffrättsligt förfarande mot en person som fått ställning som parlamentsledamot efter det att åtal mot vederbörande väckts, och att det följaktligen inte var nödvändigt att ansöka om upphävande av den immunitet som föreskrivs i den bestämmelsen. I punkt N tillades att det inte ankom på Europaparlamentet att tolka de nationella reglerna om ledamöternas immunitet. Därigenom noterade Europaparlamentet, vilket det bekräftade under förhandlingen, att spansk rätt, såsom den tolkats av spanska domstolar, vilken är tillämplig på grund av hänvisningen i artikel 9 första stycket a i protokoll nr 7, inte ger sökandena immunitet vad gäller de aktuella gärningarna.

- 104 Slutligen prövade parlamentet, från och med punkt O i de angripna besluten, huruvida det fanns anledning att – såsom begärts – upphäva den immunitet som sökandena åtnjuter enligt artikel 9 första stycket b i protokoll nr 7. Parlamentet kom i första punkten i slutet till slutsatsen att så var fallet.
- 105 Eftersom Europaparlamentet inom ramen för sina befogenheter avseende immunitet måste säkerställa immunitetens effektivitet, följer det underförstått men nödvändigtvis av de angripna besluten att Europaparlamentet ansåg att det endast var den immunitet som föreskrivs i artikel 9 första stycket b i protokoll nr 7 som utgjorde ett hinder för att gripa sökandena och överlämna dem till de spanska myndigheterna med tillämpning av de omtvistade europeiska arresteringsorderna och att denna immunitet skulle upphävas.
- 106 Tvärtemot vad sökandena har påstått innebär inte den omständigheten att det i de angripna besluten inte sägs något om den immunitet som föreskrivs i artikel 9 andra stycket i protokoll nr 7 att de är tvetydiga. Såsom Europaparlamentet för närvarande fungerar pågår parlamentets session nämligen kontinuerligt från och med öppnandet av dess första sammanträdesperiod till och med avslutandet, vilket sammanfaller med öppnandet av den första sammanträdesperioden efter följande val. Den immunitet som föreskrivs i artikel 9 första stycket i protokoll nr 7, som gäller under parlamentets sessioner, skyddar således ledamöterna under hela deras mandat (se, för ett liknande resonemang, förslag till avgörande av generaladvokaten Szpunar i målet *Junqueras Vies*, C-502/19, EU:C:2019:958, punkt 83). Vidare konstaterar tribunalen att den immunitet som föreskrivs i artikel 9 andra stycket i protokoll nr 7, i den mån den garanterar varje parlamentsledamot möjligheten att utan hinder ta sig till det första sammanträdet under den nya valperioden och uppfylla de formaliteter som krävs för att tillträda sitt uppdrag (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 december 2019, *Junqueras Vies*, C-502/19, EU:C:2019:1115, punkterna 85 och 86), inte aktualiserades i det nu förevarande målet eftersom de behöriga spanska myndigheterna genom att ansöka om upphävande av sökandenas immunitet hade erkänt deras ställning som ledamöter av Europaparlamentet och eftersom sökandena redan utövade sina mandat.
- 107 Mot bakgrund av de uppgifter som anges i punkt 106 ovan, och under de omständigheter som är för handen i förevarande mål och oberoende av parlamentets resonemang under förevarande förfarande och de interimistiska förfarandena, gav artikel 9 andra stycket i protokoll nr 7 inte sökandena något skydd som var fristående i förhållande till det skydd som de åtnjöt enligt artikel 9 första stycket i nämnda protokoll.
- 108 Den andra anmärkningen kan således inte godtas.

109 Talan kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser den femte grunden i den del den avser åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen, och den kan över huvud taget inte vinna bifall på den femte grunden i den mån invändningarna avseende åsidosättande av principen om lojalt samarbete, rätten till ett effektivt domstolsskydd och rätten till försvar uteslutande grundar sig på ett åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen.

Den sjätte grunden: Den del som avser åsidosättande av artikel 343 FEUF, artikel 9 i protokoll nr 7 och artikel 5.2 i arbetsordningen samt vissa av sökandenas grundläggande rättigheter

110 Genom den sjätte grunden har sökandena bland annat gjort gällande att de angripna besluten antogs i strid med de bestämmelser som reglerar parlamentets rätt att upphäva immuniteten, det vill säga dels artikel 343 FEUF, artikel 9 i protokoll nr 7 och artikel 5.2 i arbetsordningen, dels vissa bestämmelser i stadgan.

111 Parlamentet och Konungariket Spanien har bestritt sökandenas argument.

112 Tribunalen erinrar inledningsvis om att det i artikel 9 tredje stycket i protokoll nr 7 föreskrivs att "[i]mmuniteten [inte kan] hindra Europaparlamentet att utöva sin rätt att upphäva en av dess ledamöters immunitet" utan någon precisering om vilka villkor som gäller när Europaparlamentet ska bedöma om det finns anledning att upphäva immuniteten eller inte. Parlamentet har således ett mycket stort utrymme för skönsässig bedömning när det gäller vilken linje det avser att följa i ett beslut till följd av en ansökan om att upphäva immunitet, på grund av den politiska karaktären hos det beslut det ska fatta (se, för ett liknande resonemang, dom av den 17 januari 2013, Gollnisch/parlamentet, T-346/11 och T-347/11, EU:T:2013:23, punkt 59, och dom av den 12 februari 2020, Bilde/parlamentet, T-248/19, ej publicerad, EU:T:2020:46, punkt 19).

113 I artikel 6.1 i arbetsordningen anges i detta hänseende att "[v]arje begäran om upphävande av immunitet ska bedömas i enlighet med artiklarna 7, 8 och 9 i protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier och med de principer som avses i artikel 5.2 i denna arbetsordning". Enligt den sistnämnda bestämmelsen ska parlamentet "vid utövandet av sina befogenheter i frågor som rör immunitet och privilegier verka för att upprätthålla parlamentets integritet som en demokratisk lagstiftande församling och säkerställa ledamöternas oberoende när dessa utför sitt uppdrag".

114 Det finns ingen annan bestämmelse som reglerar de materiella kriterierna för prövning av en ansökan om upphävande av immunitet. Det utskott som har i uppdrag att behandla ansökningar om upphävande av immunitet och att till parlamentet lägga fram förslag till motiverat beslut, i enlighet med artikel 9.4 i arbetsordningen (se ovan punkt 44) har utfärdat flera skrivelser till sina ledamöter där man angett de principer som utskottet avser att följa i immunitetsärenden. Den senaste av dem är skrivelsen till ledamöterna av utskottet för rättsliga frågor beträffande de principer som gäller ärenden om upphävande av immunitet, daterad den 19 november 2019 (nedan kallat skrivelse nr 11/2019). I punkterna 41–44 i denna skrivelse anges sålunda i huvudsak att parlamentet, när den mottar en begäran om upphävande av immunitet på grund av omständigheter som inte omfattas av den immunitet som föreskrivs i artikel 8 i protokoll nr 7, utan av den immunitet som föreskrivs i artikel 9 i protokollet, ska upphäva immuniteten förutom om det konstaterar att det är fråga om *fumus persecutionis*, det vill säga om det visar sig att syftet med lagföringen på nationell nivå är att skada ledamotens politiska verksamhet och därmed parlamentets oberoende. Parlamentet har i sina inlagor bekräftat att denna skrivelse återspeglar den praxis som i praktiken tillämpas vid prövningen av en ansökan om upphävande av immunitet.

- 115 Det ska även erinras om att de privilegier och den immunitet som unionen tillerkänns genom protokoll nr 7 är av funktionell karaktär, eftersom syftet är att förhindra att det uppstår hinder för unionens funktionssätt och oberoende, vilket särskilt innebär att dessa privilegier och denna immunitet uteslutande beviljas i unionens intresse (se ovan punkt 99).
- 116 Vad gäller tribunalens prövning av beslut som antagits av parlamentet i ärenden om ansökningar om upphävande av immunitet framgår det av rättspraxis att unionsdomstolen vid denna prövning ska kontrollera att förfarandereglerna har iakttagits, att de faktiska omständigheter som institutionen har konstaterat är materiellt riktiga, att bedömningen av dessa omständigheter inte är uppenbart oriktig och att det inte förekommit maktmissbruk (se dom av den 17 januari 2013, Gollnisch/parlamentet, T-346/11 och T-347/11, EU:T:2013:23, punkt 60 och där angiven rättspraxis, dom av den 1 december 2021, Jalkh/parlamentet, T-230/21, ej publicerad, EU:T:2021:848, punkt 24).
- *Det påstådda åsidosättandet av artikel 343 FEUF, artikel 9 i protokoll nr 7 och artikel 5.2 i arbetsordningen*
- 117 Sökandena har hävdats att de gränser för rätten att upphäva immunitet som följer av artikel 343 FEUF, artikel 9 i protokoll nr 7 och artikel 5.2 i arbetsordningen har överskridits av Europaparlamentet.
- 118 För det första har sökandena gjort gällande att parlamentet, i strid med de bestämmelser som nämns ovan i punkt 117, och i synnerhet artikel 5.2 i arbetsordningen, underlät att undersöka huruvida ett upphävande av deras immunitet kunde skada unionens intressen, särskilt parlamentets integritet och oberoende. Enligt sökandena beaktade parlamentet således inte de potentiella konsekvenser som ett upphävande av immuniteten skulle kunna få för utövandet av deras parlamentariska mandat, trots att ett sådant upphävande skulle kunna leda till gripande och tillfälligt frihetsberövande av sökandena.
- 119 Tribunalen påpekar i detta hänseende att parlamentet, via utskottet för rättsliga frågor, angav de principer som det avsåg att följa för att avgöra huruvida ett upphävande av immunitet skulle anses skada dess oberoende eller integritet. Parlamentet valde således att tillämpa kriteriet *fumus persecutionis*, vilket innebär att immuniteten enligt artikel 9 i protokoll nr 7 skulle upphävas om parlamentet ansåg att det inte förelåg några bevis för att lagföringen av den aktuella ledamoten inletts i syfte att skada hans eller hennes, och därmed parlamentets, politiska verksamhet. Europaparlamentet angav under förfarandet att detta kriterium hade fastställts med beaktande av såväl målet att slå vakt om ett oavhängigt och välfungerande Europaparlament, som kravet av att iaktta principen om lojalt samarbete i artikel 4.3 FEU, enligt vilken unionen och medlemsstaterna ska respektera och bistå varandra när de fullgör de uppgifter som följer av fördragen.
- 120 Av detta följer att parlamentet, eftersom det slog fast att kriteriet *fumus persecutionis* inte var uppfyllt, med nödvändighet ansåg att ett upphävande av sökandenas immunitet inte skulle skada Europaparlamentets intressen, och framför allt inte skulle hindra dess verksamhet från att fungera eller påverka dess oberoende.
- 121 Sökandena anser att en sådan slutsats är felaktig, eftersom de angripna besluten, i strid mot artikel 343 FEUF, fråntar dem den immunitet som är nödvändig för att de ska kunna fullgöra sina uppdrag, med hänsyn till risken för att de efter ett överlämnande till de spanska myndigheterna kan bli frihetsberövade och därmed fråntas möjligheten att utöva sina mandat.

- 122 En sådan argumentation grundar sig emellertid på en sammanblandning av den immunitet som parlamentsledamöterna måste förfoga över och som ska garantera att Europaparlamentet kan fullgöra sitt uppdrag, och parlamentets rätt enligt artikel 9 tredje stycket i protokoll nr 7 att upphäva den parlamentariska immuniteten. Visserligen måste unionen och, i synnerhet, medlemmarna av dess institutioner – såsom domstolen slog fast i domen av den 19 december 2019, *Junqueras Vies* (C-502/19, EU:C:2019:1115, punkt 76) – enligt artikel 343 FEUF åtnjuta den immunitet som krävs för att den ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Denna bestämmelse kan emellertid inte tolkas så, att immuniteten för en ledamot av Europaparlamentet aldrig kan upphävas om ett fullföljande av det förfarande för vilket upphävande av immuniteten har begärts kan hindra honom eller henne från att utöva sitt mandat, eller till och med, efter det att förfarandet avslutats, kan leda till att mandatet går förlorat. En sådan tolkning skulle innebära att artikel 9 tredje stycket i protokoll nr 7 förlorade all ändamålsenlig verkan.
- 123 För det andra har sökandena hävdats att de angripna besluten har antagits i strid med den immunitet som föreskrivs i artikel 9 första och andra styckena i protokoll nr 7.
- 124 Det första argumentet sökandena har gjort gällande i detta avseende är att de angripna besluten strider mot artikel 9 första stycket a och b i protokoll nr 7, eftersom de syftar till att möjliggöra verkställighet av nationella häktningsbeslut och europeiska arresteringsorder som utfärdats i uppenbar strid med dessa bestämmelser.
- 125 Tribunalen påpekar inledningsvis att det vid prövningen av en ansökan om upphävande av immunitet, såsom angetts i punkt 100 ovan, ankommer på parlamentet att kontrollera huruvida den berörda ledamoten åtnjuter den immunitet som föreskrivs i artikel 9 i protokollet och, om så är fallet, besluta huruvida det finns skäl att upphäva denna immunitet med stöd av artikel 9 tredje stycket i protokoll nr 7. Den tillämpar för detta ändamål kriteriet *fumus persecutionis*.
- 126 Det ankommer däremot inte på parlamentet att bedöma lagenligheten av rättsakter som under det aktuella förfarandet antas av de rättsliga myndigheterna; denna fråga är det endast de nationella myndigheterna som har befogenhet att avgöra.
- 127 Härav följer att det inte ankom på Europaparlamentet att inom ramen för sin prövning av ansökan om upphävande av immuniteten uttala sig om lagenligheten av de nationella häktningsbeslut och de europeiska arresteringsorder som utfärdades inom ramen för det aktuella straffrättsliga förfarandet. Tribunalen preciserar även att de angripna besluten, till skillnad mot vad sökandena har påstått, inte medför någon validerings- eller legaliseringseffekt för dessa häktningsbeslut och arresteringsorder.
- 128 Det andra argumentet sökandena har gjort gällande i detta avseende är att de angripna besluten baserats på det felaktiga konstaterandet att sökandena inte åtnjuter någon immunitet enligt artikel 9 första stycket a i protokoll nr 7. Sökanden har i huvudsak anfört att det framgår av spansk rätt, som den bestämmelsen hänvisar till, att en person mot vilken ett straffrättsligt förfarande inleds innan vederbörande fått ställning som spanska parlamentsledamot åtnjuter immunitet. Till stöd för sitt påstående har de hänvisat till artikel 71.2 i den spanska konstitutionen, artikel 751 andra stycket och artikel 753 i straffprocesslagen samt artikel 22.1 i senatens arbetsordning.
- 129 Tribunalen erinrar om att det redan, ovan i punkt 103, har konstaterats att Europaparlamentet i de angripna besluten noterade att spansk rätt, såsom den tolkats av spanska domstolar – vilken är tillämplig på grund av hänvisningen i artikel 9 första stycket a i protokoll nr 7 och vilken

Europaparlamentet avstod från att tolka – inte gav sökandena immunitet under de aktuella omständigheterna. Vid förhandlingen uppgav Europaparlamentet att det under det skede då det undersökte ansökan om upphävande av immunitet inte hade fått tillgång till några uppgifter som gav stöd för att ifrågasätta den omständigheten att sökandena, enligt gällande nationell rättspraxis, inte omfattades av den immunitet som föreskrivs i artikel 9 första stycket a i protokoll nr 7 och att parlamentet i annat fall skulle ha begärt klargöranden från de spanska myndigheterna.

- 130 Då det i artikel 9 första stycket a i protokoll nr 7 anges att omfattningen och räckvidden av den immunitet som ledamöterna åtnjuter på sina respektive nationella territorier bestäms av de olika nationella rättsordningar som den hänvisar till (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 mars 2010, Gollnisch/parlamentet, T-42/06, EU:T:2010:102, punkt 106), saknar sökandena fog för att hävda att parlamentet gjorde sig skyldigt till felaktig rättstillämpning genom att hänvisa till nationell rätt såsom den tolkats av de nationella domstolarna.
- 131 Även om sökandena har åberopat flera bestämmelser i nationell rätt, har de inte visat att Europaparlamentet gjorde en felaktig bedömning när det påpekade att den nationella rätten, såsom den särskilt kommer till uttryck i dessa bestämmelser, av nationella domstolar tolkades så, att det inte krävs något tillstånd från parlamentet för att få fortsätta ett straffrättsligt förfarande mot en person som, såsom sökandena, blivit vald efter det att ett straffrättsligt förfarande inletts mot honom eller henne.
- 132 Det tredje argumentet sökandena har gjort gällande i detta avseende är att det är omöjlighet att upphäva den immunitet som föreskrivs i artikel 9 första stycket b i protokoll nr 7 utan att även upphäva den immunitet som föreskrivs i artikel 9 andra stycket i nämnda protokoll, eftersom den sistnämnda bestämmelsen annars skulle åsidosättas.
- 133 Tribunalen finner att det räcker att erinra om att artikel 9 andra stycket i protokoll nr 7, under omständigheterna i det förevarande fallet, särskilt då Konungariket Spanien har erkänt sökandenas ställning som parlamentsledamöter, inte gav sökandena något skydd som var fristående i förhållande till det skydd som de åtnjöt enligt artikel 9 första stycket i nämnda protokoll (se ovan punkt 107). Således saknar sökandena grund för att hävda att de angripna besluten har antagits i strid med artikel 9 andra stycket i protokoll nr 7.
- 134 Invändningen om åsidosättande av artikel 343 FEUF, artikel 9 i protokoll nr 7 och artikel 5.2 i arbetsordningen kan sålunda inte godtas.

– *Rättsstridigt ingrepp i sökandenas grundläggande rättigheter*

- 135 Sökandena anser att eftersom parlamentarisk immunitet är en avgörande garanti för respekten för deras rätt att utöva sitt mandat enligt artikel 3 i protokoll nr 1 till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen), och för rätten till valbarhet enligt artikel 39.2 i stadgan, jämförd med artiklarna 6, 45 och 48 i stadgan och artikel 21 FEUF, utgör ett upphävande av denna immunitet ett ingrepp i dessa rättigheter för vilka villkoren i artikel 52 i stadgan gäller.
- 136 Det ska inledningsvis erinras om att artikel 39.2 i stadgan, enligt vilken "[l]edamöterna i Europaparlamentet ska väljas genom allmänna, direkta, fria och hemliga val", garanterar rätten till valbarhet vid val till Europaparlamentet. Rätten till valbarhet omfattar varje individs rätt att

ställa upp i valet och, när han eller hon väl har valts, att utöva sitt mandat (se, beträffande artikel 3 i protokoll nr 1 till Europakonventionen, Europadomstolen, 11 juni 2002, Sadak m.fl. mot Turkiet (nr 2), CE:ECHR:2002:0611JUD002514494, § 33).

137 I artikel 52.1 i stadgan föreskrivs följande:

”1. Varje begränsning i utövandet av de rättigheter och friheter som erkänns i denna stadga ska vara föreskriven i lag och förenlig med det väsentliga innehållet i dessa rättigheter och friheter. Begränsningar får, med beaktande av proportionalitetsprincipen, endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter.”

138 Tribunalen slår fast att immuniteten inte kan anses utgöra en grundläggande rättighet som tillerkänns Europaparlamentets ledamöter, eftersom den uteslutande beviljas i parlamentets intresse (se ovan punkt 99). Denna bedömning påverkas inte av den omständigheten att ett beslut om upphävande av immunitet ändrar den aktuella ledamotens rättsliga ställning, vilket sker enbart på så sätt att det skydd som han eller hon åtnjuter enligt protokoll nr 7 upphör att existera, varvid han eller hon återfår sin ställning som en person som omfattas av medlemsstaternas allmänna rättsregler samt kan bli föremål för vissa åtgärder, utan att det krävs någon mellanliggande åtgärd, såsom kvarhållande och lagföring enligt dessa allmänna rättsregler (se, analogt, dom av den 18 juni 2020, kommissionen/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, punkt 45). Ovannämnda omständighet innebär nämligen endast att sökandena har rätt att väcka talan mot de angripna besluten vid EU-domstolen.

139 Tribunalen framhåller närmare bestämt att även om den immunitet som beviljas Europaparlamentets ledamöter bidrar till att säkerställa att den grundläggande rätten till valbarhet får en effektiv verkan, bland annat genom att göra det möjligt för de personer som har valts till ledamöter av Europaparlamentet att uppfylla de formaliteter som krävs för att tillträda sina uppdrag (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 december 2019, Junqueras Vies, C-502/19, EU:C:2019:1115, punkt 86), så får immuniteten inte blandas samman med rätten till valbarhet.

140 Upphävandet av den parlamentariska immuniteten har för övrigt inte i sig någon inverkan på utövandet av mandatet. Det syftar endast till att göra det möjligt för de nationella myndigheterna att fullfölja ett nationellt förfarande. Således är det endast de beslut som i förekommande fall, i slutet av detta förfarande, antas av de nationella myndigheterna som kan leda till en begränsning av utövandet av mandatet, eller till och med till förlust av mandatet, och som i sig kan utgöra ett ingrepp i utövandet av rätten till valbarhet.

141 Av samma skäl har ett beslut om upphävande av immunitet inte någon inverkan på sökandenas friheter, särskilt inte deras fria rörlighet, och det kränker inte heller deras rätt att omfattas av oskuldspresumtionen. Det ska i detta hänseende erinras om att frågan huruvida villkoren för att upphäva den parlamentariska immuniteten enligt artikel 9 i protokoll nr 7 är uppfyllda vid den tidpunkt då begäran framställs, skiljer sig från frågan huruvida de omständigheter som läggs de berörda ledamöterna till last är styrkta, vilken omfattas av den befogenhet som tillkommer medlemsstatens myndigheter (dom av den 17 september 2020, Troszczynski/parlamentet, C-12/19 P, EU:C:2020:725, punkt 57).

142 Sökandenas argument att de angripna besluten utgör ingrepp i vissa av de grundläggande rättigheter som erkänns i Europakonventionen och stadgan kan således inte godtas. Följaktligen är de argument som syftar till att visa att dessa ingrepp inte uppfyller kraven i artikel 52.1 i stadgan verkningslösa, och de ska därför underkännas.

143 Av det ovan anförda följer att talan inte kan vinna bifall såvitt avser den sjätte grunden, i den mån den avser parlamentets överskridande av gränserna för dess rätt att upphäva immuniteten.

Den sjätte grunden, avseende Europaparlamentets felaktiga bedömning av de faktiska omständigheterna och felaktiga rättstillämpning vid tillämpningen av kriteriet fumus persecutionis, och den sjunde grunden, beträffande åsidosättande av principerna om god förvaltningssed och likabehandling samt de uppenbara fel som Europaparlamentet begått vid tillämpningen av kriteriet fumus persecutionis

144 Den sjätte grunden handlar i huvudsak om bland annat Europaparlamentets felaktiga rättstillämpning och felaktiga bedömning av de faktiska omständigheterna vid tillämpningen av kriteriet *fumus persecutionis*. Den sjunde grunden rör dels åsidosättande av principerna om god förvaltningssed och likabehandling, genom parlamentets påstådda avvikelse – utan motivering – från dess tidigare praxis beträffande prövning av ansökningar om upphävande av immunitet, dels uppenbara fel som Europaparlamentet begått vid tillämpningen av kriteriet *fumus persecutionis*.

145 Parlamentet och Konungariket Spanien har bestritt dessa argument.

– Påståendet om parlamentets felaktiga rättstillämpning och felaktiga bedömning av de faktiska omständigheterna vid tillämpningen av kriteriet fumus persecutionis

146 I förevarande fall behandlade parlamentet i de angripna besluten immuniteten enligt artikel 9 första stycket b i protokoll nr 7 i punkt O och framåt, liksom frågan huruvida immuniteten skulle upphävas i punkt Q och framåt. Parlamentet fann särskilt, i punkt T, att det var uppenbart att anklagelserna mot sökandena inte hade något samband med deras ämbete som parlamentsledamöter, utan avsåg deras tidigare ämbeten i Katalonien. I punkt U påpekade parlamentet att rättsliga förfaranden även hade inletts mot andra personer, som inte var ledamöter av Europaparlamentet, på grund av samma handlingar. I punkt V konstaterade tribunalen att nämnda gärningar hade begåtts under år 2017 och att det aktuella straffrättsliga förfarandet hade inletts mot sökandena vid en tidpunkt då det fortfarande var osäkert om klagandena skulle förvärva ställning som parlamentsledamöter. Parlamentet slog följaktligen, i punkt W, fast att det inte hade kunnat visas att lagföringen i fråga hade inletts i syfte att skada sökandenas – och därmed parlamentets egen – politiska verksamhet.

147 Sökandena har för det första gjort gällande att de angripna besluten grundar sig på en felaktig rättstillämpning vad gäller syftet med den parlamentariska immuniteten. Enligt sökandena gjorde parlamentet felaktigt bedömningen att den parlamentariska immuniteten endast skyddade ledamöten mot rättsliga förfaranden som var riktade mot verksamhet som denne utövade inom ramen för sitt ämbete som parlamentsledamot eller verksamhet som var oskiljbar från detta ämbete. Enligt sökandena drog parlamentet felaktigt slutsatsen att den omständigheten att det aktuella straffrättsliga förfarandet inte var kopplat till fullgörandet av deras uppdrag som parlamentsledamöter gjorde det motiverat att upphäva deras immunitet.

- 148 Det ska i detta hänseende påpekas att punkt S i de angripna besluten återger den princip som anges i punkt 3 i skrivelse nr 11/2019, enligt vilken "[s]yftet med den parlamentariska immuniteten är att skydda parlamentet och dess ledamöter från rättsliga förfaranden som rör verksamhet som bedrivs inom ramen för utövandet av det parlamentariska ämbetet och som inte kan skiljas från detta".
- 149 Tribunalen erinrar inledningsvis om att den immunitet som föreskrivs i artikel 8 i protokoll nr 7 endast omfattar yttranden som parlamentsledamöterna gjort eller röster de avlagt under utövandet av sitt parlamentariska ämbete. Den immunitet som föreskrivs i artikel 9 i nämnda protokoll omfattar däremot dessa ledamöter under parlamentets sessioner, även när det gäller sådana handlingar som saknar samband med utövandet av ämbetet som parlamentsledamot. I förevarande fall har inte räckvidden av denna immunitet ifrågasatts. Det är nämligen ostridigt att sökandena omfattades av den immunitet som föreskrivs i artikel 9 första stycket b i protokoll nr 7, trots att det aktuella straffrättsliga förfarandet avsåg verksamhet som saknade samband med deras utövande av ämbetet som parlamentsledamöter.
- 150 Vad därefter gäller bedömningen av huruvida kriteriet *fumus persecutionis* är uppfyllt, konstaterar tribunalen att parlamentet, trots den icke otvetydiga lydelsen av punkt S, inte inskränkte sig till ett konstaterande av att de omständigheter som har lagts sökandena till last inom ramen för det aktuella straffrättsliga förfarandet hänförde sig till tiden före valet av dem till Europaparlamentet och således saknade samband med deras verksamhet inom ramen för ämbetet som parlamentsledamot. Parlamentet tillstod för övrigt under förhandlingen att en sådan omständighet inte kan vara avgörande för bedömningen av huruvida kriteriet *fumus persecutionis* är uppfyllt.
- 151 För att komma fram till slutsatsen att kriteriet *fumus persecutionis* inte var uppfyllt baserade sig parlamentet på flera omständigheter som, enligt parlamentets mening, vid en samlad bedömning visade att något fall av *fumus persecutionis* inte förelåg. Det rör sig om den omständigheten att de handlingar som lagts sökandena till last begicks år 2017, medan sökandena erhöll ställning som parlamentsledamöter först den 13 juni 2019, men även den omständigheten att det rättsliga förfarandet mot sökandena inleddes den 21 mars 2018, det vill säga vid en tidpunkt då det var osäkert om de skulle erhålla ställning som ledamöter av Europaparlamentet samt den omständigheten att detta förfarande inleddes även mot andra personer, som inte var parlamentsledamöter.
- 152 Tribunalen finner följaktligen att det allmänna påståendet i punkt S i de angripna besluten inte har tillämpats som så att en ansökan om upphävande av en parlamentsledamots immunitet ska bifallas om den syftar till att möjliggöra fullföljandet av ett rättsligt förfarande som avser omständigheter som saknar samband med utövandet av ämbetet som parlamentsledamot.
- 153 Argumentet avseende felaktig rättstillämpning kan således inte godtas.
- 154 För det andra har sökandena hävdats att parlamentet grundade sin prövning av kriteriet *fumus persecutionis* på en felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna vad gäller i vilket skede det aktuella straffrättsliga förfarandet befann sig. De har gjort gällande att parlamentet, i punkt B i de angripna besluten, felaktigt angav att undersökningsfasen i det aktuella straffrättsliga förfarandet hade avslutats med avseende på sökandena, varvid det hade grundat sig på två avgöranden från Tribunal Supremo (Högsta domstolen), däribland avgörandet av den 25 oktober 2018, som inte rörde sökandena.

155 Tribunalen erinrar om att det i punkt B i de omtvistade besluten anges följande:

”De handlingar som sökandena anklagas för ska ha begåtts år 2017. Beslutet att inleda det rättsliga förfarandet i det målet meddelades den 21 mars 2018 och fastställdes genom senare avgöranden genom vilka överklagandena ogillades. Förundersökningen avslutades genom beslut av den 9 juli 2018, vilket fastställdes den 25 oktober 2018. Genom beslut av den 9 juli 2018 fastställdes att bland annat [Carles Puigdemont i Casamajó/Antoni Comín i Oliveres/Clara Ponsatí i Obiols] hade underlåtit att inställa sig vid rätten och att målet avseende [honom/henne] och andra personer skulle vilandeförklaras till dess att de hade återfunnits”.

156 Vid förhandlingen preciserades dels att den tredje meningen i avsnitt B, enligt vilken ”[f]örundersökningen avslutades genom beslut av den 9 juli 2018, vilket fastställdes den 25 oktober 2018”, inte avsåg sökandena, utan de andra personer som omfattades av det aktuella straffrättsliga förfarandet och som inte hade vägrat att inställa sig, dels att det straffrättsliga förfarande som sökandena var föremål för befann sig i det skede som beskrivs i den sista meningen i punkt B, där det anges att målet vilandeförklarats. Det preciserades även att förundersökningsskedet av det straffrättsliga förfarandet inte hade avslutats vad gäller sökandena, eftersom det enligt nationell rätt inte var möjligt att avsluta denna fas utan att de tilltalade först yttrat sig.

157 Sökandena har således rätt i att punkt B i de angripna besluten innehåller en felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna, eller åtminstone oklarheter, vad gäller frågan huruvida förundersökningsskedet av det aktuella straffrättsliga förfarandet hade avslutats vad gäller sökandena.

158 Enligt sökandena påverkade detta fel bedömningen av huruvida kriteriet *fumus persecutionis* var uppfyllt, eftersom Europaparlamentet, om det hade haft kännedom om att förundersökningen fortfarande pågick med avseende på sökandena, hade kunnat göra bedömningen att utfärdandet av europeiska arresteringsorder mot dessa var oproportionerligt.

159 Enligt tribunalen framgår det emellertid tydligt av punkt B i de angripna besluten att det straffrättsliga förfarandet mot sökandena, oavsett i vilket skede det befann sig, vilandeförklarades på grund av sökandenas vägran att inställa sig vid de behöriga myndigheterna och att det var på grund av denna vägran och på grund av att de lämnat Konungariket Spanien som det begärdes att deras immunitet skulle upphävas, för att möjliggöra ett verkställande av de europeiska arresteringsorder som utfärdats mot dem. Vad gäller de medtalande som hade inställt sig vid rätten var förundersökningen avslutad, och en fällande dom hade meddelats mot dessa.

160 Mot denna bakgrund framgår det inte att felet, eller bristen på klarhet, i de angripna besluten vad gäller exakt i vilket skede som det aktuella straffrättsliga förfarandet befann sig skulle ha påverkat prövningen av ansökan om upphävande av immuniteten.

161 Av det ovan anförda följer att invändningen att Europaparlamentet gjorde en felaktig rättstillämpning och en felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna vid tillämpningen av kriteriet *fumus persecutionis* inte kan godtas.

– *Det påstådda åsidosättandet av principerna om god förvaltningssed och likabehandling*

- 162 Sökandena har gjort gällande att Europaparlamentet, i strid med fast praxis, slog fast att kriteriet *fumus persecutionis* inte var uppfyllt, trots att 1) det var uppenbart att anklagelserna var ogrundade, 2) det var styrkt att det fanns en klar avsikt att straffa ledamöterna för deras politiska verksamhet, 3) de aktuella arresteringsorderna för tredje gången hade utfärdats baserat på de spanska myndigheternas politiska beräkningar, 4) ansökningarna om upphävande av immuniteten berodde på en vilja att hindra sökandena från att utöva sina parlamentariska mandat, 5) lagföringen hade inletts av en politisk motståndare, 6) lagföringen endast hade inletts mot ledamöter av Europaparlamentet, 7) det förelåg allvarliga tvivel beträffande iakttagandet av deras grundläggande rättigheter under det aktuella straffrättsliga förfarandet, 8) det framförts flera krav på att de skulle ges avskräckande straff, och 9) åklagarmyndigheten gjort vissa offentliga uttalanden i media.
- 163 Sökandena har även gjort gällande att parlamentet har åsidosatt sin praxis enligt vilken immuniteten inte ska upphävas när andra medlemsstater än den medlemsstat för vilken ledamoten valts tillämpar mindre stränga påföljder för de gärningar som läggs ledamoten till last, vilket har erkänts vara fallet här. Parlamentet har enligt sökandena även åsidosatt dels sin praxis att inte upphäva immuniteten när det straffrättsliga förfarandet avser anklagelser som rör fredliga offentliga demonstrationer och möten, dels sin praxis att inte beakta vare sig datumen för de påtalade gärningarna eller det datum då det straffrättsliga förfarandet inleddes.
- 164 Det ska inledningsvis erinras om att institutionerna är skyldiga att utöva sina befogenheter i enlighet med de allmänna principerna i unionsrätten, bland annat principerna om likabehandling och god förvaltningssed. Med hänsyn till dessa principer ankommer det på dem att beakta de beslut som redan fattats i fråga om liknande ansökningar och ägna särskild uppmärksamhet åt frågan huruvida det finns anledning att besluta på samma sätt. Principerna om likabehandling och god förvaltningssed ska dessutom förenas med legalitetsprincipen (se dom av den 17 januari 2013, Gollnisch/parlamentet, T-346/11 och T-347/11, EU:T:2013:23, punkt 109 och där angiven rättspraxis).
- 165 Tribunalen erinrar om att principen om likabehandling bland annat utgör hinder för att lika situationer behandlas olika, såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling (se dom av den 17 januari 2013, Gollnisch/parlamentet, T-346/11 och T-347/11, EU:T:2013:23, punkt 110 och där angiven rättspraxis).
- 166 I förevarande fall har sökandena för det första åberopat skrivelse nr 11/2003 av den 6 juni 2003 för att styrka att parlamentet har en praxis som består i att vägra att upphäva en ledamots immunitet när denne står åtalad på grund av sin politiska verksamhet, när denna lagföring har inletts av en politisk motståndare eller när de nationella myndigheterna i fråga har framfört flera krav på avskräckande straff för parlamentsledamoten. Nämnda skrivelse upprättades av parlamentets utskott för rättsliga frågor och den inre marknaden, vilket vid den tiden ansvarade för frågor om immunitet, och den utgör en sammanfattning av parlamentets tidigare beslutspraxis. I skrivelsen anges att immuniteten inte ska upphävas i de fall då de handlingar som en ledamot av Europaparlamentet står åtalad för ingår i hans eller hennes politiska verksamhet eller har ett direkt samband med denna. I skrivelsen preciseras även att immuniteten inte ska upphävas om det föreligger *fumus persecutionis*, som definieras som ”en misstanke om att lagföringen av en parlamentsledamot har inletts i syfte att skada ledamotens politiska verksamhet”. Som exempel anges där ett antal omständigheter som kan utgöra en indikation på att det finns ett sådant syfte. Det ska emellertid påpekas att denna skrivelse ersattes av skrivelse nr 11/2019 den

19 november 2019, som offentliggjordes samma dag. I punkt 53 i skrivelse nr 11/2019 anges nämligen att denna ”ersätter alla tidigare skrivelser och alla andra handlingar från [parlamentets] utskott för rättsliga frågor om dess praxis och arbetsätt i frågor om immunitet”, bland annat skrivelse nr 11/2003.

- 167 Parlamentet har för det andra gjort gällande att man har gått ifrån den praxis som sammanfattats i skrivelse nr 11/2003 såtillvida att det skett en begränsning av de fall i vilka parlamentet vägrar att upphäva immuniteten. I meddelande nr 11/2019, precis som i den tidigare skrivelsen nr 11/2016, som antogs den 9 maj 2016, beskrivs *fumus persecutionis* som det enda fall i vilket immuniteten inte ska upphävas, dock utan någon precisering av vilka kriterier som ska beaktas för att fastställa att det är fråga om *fumus persecutionis*. Inte heller anges det i vilka typer av fall *fumus persecutionis* ska presumeras.
- 168 För det tredje framhåller tribunalen, vad gäller sökandenas åberopande av parlamentets fasta praxis enligt vilken den vägrar att upphäva immuniteten om syftet med lagföringen är att hindra personen i fråga från att utöva sitt ämbete som parlamentsledamot, att det är ostridigt att denna praxis existerar och att det är denna linje som parlamentet har följt i det aktuella fallet.
- 169 För det fjärde konstaterar tribunalen att sökandena har avsett att visa att Europaparlamentet har en fast praxis vad gäller de omständigheter som tas i beaktande vid *fumus persecutionis*-bedömningen, och mer allmänt vad gäller de fall där parlamentet vägrar att upphäva immuniteten för en av dess ledamöter. Sökandena har dock inte gjort mer än att hänvisa till vissa beslut som parlamentet har fattat, utan att visa på vilket sätt dessa skulle kunna vara ett bevis på en sådan praxis.
- 170 Det ska även påpekas att merparten av de beslut som sökandena har åberopat antogs under åren 1982–2003. De ingår således i den praxis som sammanfattas i skrivelse nr 11/2003, vilken parlamentet uttryckligen har återkallat och som enligt parlamentet är obsolet. Sökandena har endast åberopat ett dussintal beslut som antagits sedan år 2004. De senaste, som meddelades under valperioden 2014–2019, är sju till antalet. Fyra av dem är beslut genom vilka parlamentet upphävde de berörda ledamöternas immunitet efter att ha slagit fast att det inte var fråga om fall av *fumus persecutionis*. Dessa beslut har sökandena åberopat för att styrka den ostridiga praxis som nämns i punkt 168 ovan.
- 171 För det femte har, såsom parlamentet har gjort gällande, varje beslut som antas som svar på en ansökan om upphävande av immunitet ett nära samband med de särskilda omständigheterna i det aktuella fallet. Parlamentet har anfört, utan att motsägas på denna punkt, att det såvitt det känner till aldrig har haft att behandla en ansökan om upphävande av en ledamots immunitet som framställt i syfte att möjliggöra verkställighet av en arresteringsorder som utfärdats för att fortsätta ett straffrättsligt förfarande som inletts innan personen i fråga valdes till ledamot.
- 172 Mot bakgrund av samtliga dessa omständigheter finner tribunalen att sökandena, med förbehåll för den ostridiga praxis som nämns i punkt 168 ovan och som följts i förevarande fall, inte har visat att det vid tidpunkten för de angripna besluten fanns en fast praxis hos Europaparlamentet som bestod i att inte upphäva immuniteten i de fall som nämns ovan i punkterna 162 och 163. Invändningen att principerna om god förvaltningssed och likabehandling har åsidosatts kan således inte godtas.

– Påståendet om uppenbara fel vid *fumus persecutionis*-bedömningen

- 173 Sökandena anser att parlamentet inte kunde upphäva immuniteten förrän det hade uteslutit att kriteriet *fumus persecutionis* var uppfyllt. De har gjort gällande att parlamentet gjorde sig skyldigt till uppenbara fel vid sin *fumus persecutionis*-bedömning genom att inte beakta den bevisning som sökandena hade ingett. Enligt sökandena grundade parlamentet således felaktigt sin bedömning på det "inledande" straffrättsliga förfarandet och de första europeiska arresteringsorderna, trots att dessa hade upphävts, trots att det borde ha beaktat det straffrättsliga förfarandet vid dess "återupptagande", det vill säga de europeiska arresteringsorderna av den 14 oktober och den 4 november 2019. Parlamentet bortsåg enligt sökandena därigenom från en rad relevanta överväganden, bland annat den omständigheten att någon europeisk arresteringsorder mot sökandena inte längre var i kraft sedan den 18 juli 2018 och att de senaste europeiska arresteringsorderna hade utfärdats först efter det att sökandena hade valts in i Europaparlamentet, efter det att de spanska myndigheterna hade misslyckats med sina manövrer för att hindra dem från att ställa upp i valet och därefter från att avlägga ed. Det enda syftet med dessa arresteringsorder är att hindra sökandena från att sitta i Europaparlamentet, då de är de enda företrädarna för den katalanska minoriteten.
- 174 Tribunalen gör för det första följande bedömning vad beträffar sökandenas påstående att parlamentet begick ett fel genom att göra *fumus persecutionis*-bedömningen med beaktande av det aktuella straffrättsliga förfarandet och inte endast med beaktande av de europeiska arresteringsorder som utfärdades i oktober och november 2019. Tribunalen erinrar om att *fumus persecutionis* konstateras när det föreligger faktiska omständigheter som tyder på att lagföringen har inletts med avsikten att skada ledamotens politiska verksamhet. De ovannämnda europeiska arresteringsorderna ingår just i det aktuella straffrättsliga förfarandet mot sökandena, vilket hade vilandeförklarats på grund av deras vägran att inställa sig vid de behöriga nationella myndigheterna. Syftet med dessa arresteringsorder är nämligen att klagandena ska kunna gripas i andra medlemsstater än Konungariket Spanien för att de ska kunna överlämnas till de spanska myndigheterna så att det aktuella straffrättsliga förfarandet kan återupptas. Sökandena kan följaktligen inte med framgång göra gällande att parlamentet har gjort en felaktig bedömning beträffande det rättsliga förfarande som är relevant vid *fumus persecutionis*-bedömningen.
- 175 Sökandena har även kritiserat parlamentet för att inte ha beaktat den omständigheten att var och en av dem hade varit föremål för två tidigare europeiska arresteringsorder, den ena i november 2017, som hade återkallats följande månad, och den andra i mars 2018, som hade återkallats i juli 2018, och att de följaktligen sedan det datumet inte längre var föremål för någon europeisk arresteringsorder. En sådan omständighet kan enligt sökandena visa att de europeiska arresteringsorderna av den 14 oktober och den 4 november 2019, vilka utfärdades efter det att de valts in i parlamentet, syftade till att skada utövandet av deras mandat i parlamentet.
- 176 Det framgår av diskussionerna vid förhandlingen att den omständigheten att det gått onormalt lång tid mellan de handlingar som lagts en parlamentsledamot till last och inledandet av lagföring av vederbörande kan, om detta inte motiverats, vara av relevans vid *fumus persecutionis*-bedömningen. Samma sak kan gälla om det gått onormalt lång tid mellan återkallandet av en första arresteringsorder och utfärdandet av en ny.
- 177 I förevarande fall ska det emellertid påpekas att det förflutit mindre än 16 månader mellan återkallandet av de europeiska arresteringsorder som utfärdats i mars 2018 och utfärdandet av de europeiska arresteringsorderna av den 14 oktober och den 4 november 2019. Konungariket

Spanien har dessutom angett att de sistnämnda europeiska arresteringsorderna utfärdades efter den fällande domen av den 14 oktober 2019 som meddelades mot andra tilltalade, med beaktande av vilken åtalpunkterna mot sökandena delvis justerades.

- 178 Mot denna bakgrund saknar sökandena fog för att hävda att parlamentet gjorde en uppenbart oriktig bedömning genom att inte beakta att det saknades europeiska arresteringsorder under perioden från och med juli 2018 till och med oktober eller november 2019.
- 179 Sökandena har för det andra gjort gällande att anklagelserna mot dem är uppenbart ogrundade. De påstår sig ha åtalats för ett olagligt anordnande av en folkomröstning som inte längre utgör ett brott i Spanien. De har även åberopat uttalanden och beslut från organisationer för mänskliga rättigheter, rättsutlåtanden, domstolsavgöranden och politiska förklaringar. Sökandena har vidare gjort gällande att lagstiftningen i de andra medlemsstaterna föreskriver mindre stränga påföljder för de handlingar som läggs dem till last eller inte betecknar dem som brott. De har tillagt att det vid tidpunkten för de angripna besluten pågick en reform i Spanien i syfte att omdefiniera, eller till och med ta bort, brottet ”uppror”, och att nio personer som fällts genom den ovan nämnda domen av den 14 oktober 2019 benådades den 22 juni 2021. De har tillagt att alla personer som berörs av gärningarna i fråga inte har åtalats.
- 180 Tribunalen konstaterar att frågan huruvida villkoren för att upphäva den parlamentariska immuniteten enligt artikel 9 i protokoll nr 7 är uppfyllda vid den tidpunkt då en ansökan därom framställs, skiljer sig från frågan huruvida de gärningar som läggs de berörda ledamöterna till last är styrkta, vilken omfattas av den befogenhet som tillkommer medlemsstatens myndigheter (se ovan punkt 141). Lika lite ankommer det på Europaparlamentet att inom ramen för sin prövning av ansökan om upphävande av immunitet uttala sig om lagföringens lämplighet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 17 oktober 2018, Jalkh/parlamentet, T-26/17, ej publicerad, EU:T:2018:690, punkt 83, och dom av den 30 april 2019, Briois/parlamentet, T-214/18, ej publicerad, EU:T:2019:266, punkt 47) och, i detta sammanhang, bedöma lämpligheten av de bestämmelser i nationell rätt genom vilka de handlingar för vilka de berörda ledamöterna har ställts inför rätta kriminaliserades.
- 181 I förevarande fall är det dessutom utrett att det rättsliga förfarandet inleddes mot sökandena på grund av misstanke om brott enligt Ley Orgánica del Código Penal (strafflagen), som var i kraft såväl vid tidpunkten för gärningarna som vid tidpunkten för de angripna besluten.
- 182 Av detta följer att de argument som anges ovan i punkt 179 ovan är verkningslösa – och därmed ska underkännas – eftersom de syftar till att ifrågasätta om de gärningar som sökandena anklagas för har ägt rum, kvalificeringen av gärningarna enligt spansk straffrätt och huruvida dessa gärningar motiverade lagföringen av sökandena.
- 183 För det tredje grundade sig parlamentet, såsom konstaterats i punkt 151 ovan, för att komma fram till att kravet på *fumus persecutionis* inte var uppfyllt, på en sammantagen bedömning av flera omständigheter: den omständigheten att de påtalade gärningarna begicks år 2017 och att sökandena fick ställning som parlamentsledamöter först den 13 juni 2019, den omständigheten att sökandena lagfördes den 21 mars 2018, det vill säga vid en tidpunkt då förvärvet av ställning som ledamot av Europaparlamentet var osäkert, samt den omständigheten att det rättsliga förfarandet även inleddes mot andra personer som inte var parlamentsledamöter.

- 184 Parlamentet ansåg därvid att det efter en sammantagen bedömning av dessa omständigheter framgick att någon *fumus persecutionis*-misstanke inte förelåg, trots de omständigheter som sökandena hade åberopat. Av detta följer att deras argument att parlamentet upphävde deras immunitet utan att ha prövat huruvida kriteriet *fumus persecutionis* var uppfyllt saknar stöd i de faktiska omständigheterna och ska därför underkännas.
- 185 Sökandena har vidare kritiserat parlamentet för att inte ha undersökt de påstådda oegentligheterna i det aktuella straffrättsliga förfarandet. Här erinrar tribunalen om att det vid *fumus persecutionis*-bedömningen inte ankommer på parlamentet att bedöma lagenligheten av de handlingar som under det aktuella förfarandet antas av rättsliga myndigheter; denna fråga är det endast de nationella myndigheterna som har befogenhet att avgöra (se ovan punkt 126). Sökandena har för övrigt också mycket riktigt framställt invändningar till dessa myndigheter. Det kan emellertid inte uteslutas att Europaparlamentet, inom ramen för sitt mycket stora utrymme för skönsmässig bedömning, har möjlighet att för att dra en slutsats beträffande *fumus persecutionis* kan stödja sig på vissa faktiska omständigheter som åberopats för att göra gällande sådana oegentligheter.
- 186 I förevarande fall kan det konstateras att sökandena inte har visat att parlamentet gjorde en uppenbart oriktig bedömning genom att basera sig på de omständigheter som det erinrats om ovan i punkt 183 för att slå fast att kriteriet *fumus persecutionis* inte var uppfyllt. Tribunalen finner närmare bestämt, mot bakgrund av nämnda omständigheter, att denna slutsats inte påverkas av att 1) sökandena har lagförts på grund av sin nationella politiska verksamhet, 2) de riskerar att under eller efter det aktuella straffrättsliga förfarandet tillfälligt hindras från att utöva sina mandat eller till och med, i förekommande fall, förlora sina mandat, 3) det spanska partiet VOX väckt åtal (*actio popularis*) i det aktuella straffrättsliga förfarandet och, 4) sökandena har blivit föremål för vissa negativa offentliga uttalanden som uppmanar till avskräckande sanktioner mot dessa. Detsamma gäller sökandenas påståenden som syftar till att ifrågasätta opartiskheten hos de rättsliga myndigheter som spelat en roll i det straffrättsliga förfarandet i fråga. Slutligen kan sökandena inte, för att visa att parlamentet gjort en uppenbart oriktig *fumus persecutionis*-bedömning, med framgång åberopa händelser som inträffat efter antagandet av de angripna besluten, som till exempel att de spanska myndigheterna ska ha spionerat på sökandena och deras ombud och meddelandet från den centrala valmyndigheten av den 3 november 2022.
- 187 Talan kan således inte vinna bifall såvitt avser den sjätte grunden, i den del den avser en felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna och en felaktig rättstillämpning från Europaparlamentets sida vid dess tillämpning av kriteriet *fumus persecutionis*, och inte heller såvitt avser den sjunde grunden.

Den åttonde grunden: Åsidosättande av principerna om god förvaltnings sed och likabehandling genom att Europaparlamentet vägrade att tillämpa bestämmelserna i artikel 9.7 i arbetsordningen

- 188 Sökandena har gjort gällande att parlamentet utan skäl har avvikit från sin praxis enligt vilken parlamentet, när det finns en risk för att en ledamot kan gripas utan fällande dom, antingen vägrar att upphäva immuniteten eller tillämpar artikel 9.7 i arbetsordningen.
- 189 Parlamentet och Konungariket Spanien har gjort gällande att talan inte kan vinna bifall såvitt avser den åttonde grunden.

- 190 För att visa att parlamentet inte har följt tidigare praxis som består i att inte upphäva immuniteten eller att tillämpa artikel 9.7 i arbetsordningen i fall där det finns en risk för att en av dess ledamöter grips utan föregående fällande dom, har sökandena åberopat vissa beslut som parlamentet antagit angående immunitetsfrågor under åren 1984–2011.
- 191 Tribunalen konstaterar dock att sökandena har åberopat dessa beslut utan att för den skull visa på vilket sätt dessa beslut skulle kunna utgöra bevis för att det vid tidpunkten för de angripna besluten förelåg en sådan praxis som sökandena har påstått.
- 192 Vidare har sökandena inte visat på vilket sätt de ovannämnda besluten avser situationer som är jämförbara med deras situation. Det bör noteras att ansökningarna om upphävande av immunitet i det förevarande fallet syftar till att göra det möjligt att verkställa europeiska arresteringsorder som utfärdats efter det att sökandena vägrade att inställa sig vid de behöriga spanska myndigheterna. De syftar således till att göra det möjligt att gripa sökandena för att dessa ska kunna överlämnas till de spanska myndigheterna så att det aktuella straffrättsliga förfarandet kan fortsätta. Inget av de åberopade besluten hänför sig emellertid till en sådan situation.

- 193 Talan kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser den åttonde grunden.

Den fjärde grunden: I huvudsak påstående om åsidosättande av rätten att yttra sig

- 194 Den fjärde grunden består av två delar.
- 195 Som första delgrund har sökandena hävdats att de inte har beretts tillfälle att yttra sig beträffande ett flertal handlingar som de inte har haft tillgång till. De har tillagt att det inte kan uteslutas att dessa handlingar har haft en avgörande betydelse för de angripna besluten. Genom den andra delgrunden har sökandena gjort gällande att ordföranden för utskottet för rättsliga frågor hindrade dem från att yttra sig vid förhöret och att föredraganden inte var närvarande under Carles Puigdemont i Casamajós inledande anförande. Sökandena har i repliken hävdats att parlamentets ståndpunkt i dess inlagor avseende frågan huruvida bilaga 44 – det vill säga det yttrande som sökandena ingav till utskottet för rättsliga frågor den 15 februari 2021 – till ansökan kunde tillåtas som bevisning eller ej tycks visa att detta yttrande inte tagits i beaktande trots att det kunde påverka utgången av i ärendena om upphävande av immunitet.
- 196 Parlamentet och Konungariket Spanien har bestritt dessa argument.
- 197 Enligt artikel 41.2 a i stadgan innebär rätten till god förvaltning att var och en har rätt att yttra sig innan en enskild åtgärd som skulle beröra honom eller henne negativt vidtas mot honom eller henne. Denna rätt, som är en del av rätten till försvar, utgör en grundläggande princip i EU-rätten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 juni 2020, kommissionen/RC, C-831/18 P, EU:C:2020:481, punkterna 64 och 65 och där angiven rättspraxis). Den garanterar alla och envar möjlighet att, innan det beslut som berör vederbörande antas, effektivt framföra sina ståndpunkter i frågan om huruvida de faktiska omständigheter som ligger till grund för beslutet är korrekta och relevanta (se dom av den 17 januari 2013, Gollnisch/parlamentet, T-346/11 och T-347/11, EU:T:2013:23, punkt 176 och där angiven rättspraxis).
- 198 Det följer av rättspraxis att ett åsidosättande av rätten till försvar, särskilt rätten att yttra sig, endast medför att ett beslut ogiltigförklaras efter det aktuella förfarandet om detta förfarande skulle kunna ha utmynnat i ett annat resultat om oegentligheten inte hade förelegat. I detta

avseende kan det inte krävas att en sökande som gör gällande att rätten till försvar har åsidosatts visar att den berörda unionsinstitutionens beslut verkligen skulle ha haft ett annat innehåll, utan endast att detta inte är helt uteslutet. Bedömningen av denna fråga ska dessutom göras med hänsyn till de särskilda faktiska och rättsliga omständigheterna i varje enskilt fall (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 juni 2020, kommissionen/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, punkterna 105–107 och där angiven rättspraxis).

199 Det är mot bakgrund av dessa principer som den fjärde grundens två delar ska prövas.

– *Den första delgrunden: Sökandena har inte fått tillgång till tre av handlingarna*

200 Sökandena har för det första gjort gällande att de inte beretts tillfälle att yttra sig angående beslutet av den 25 oktober 2018 som parlamentet lagt till grund för sin felaktiga bedömning att förundersökningen hade avslutats och som inte fanns med bland handlingarna i målet.

201 Tribunalen erinrar i detta hänseende om att detta beslut inte avser sökandena, utan de andra personer som omfattades av det aktuella straffrättsliga förfarandet och som inte vägrade att inställa sig (se ovan punkt 156).

202 Dessutom har tribunalen gjort bedömningen att det inte framgår att felet, eller bristen på klarhet, i de angripna besluten vad gäller det exakta skedet av det aktuella straffrättsliga förfarandet skulle ha påverkat prövningen av ansökan om upphävande av immuniteten (se ovan punkt 160).

203 Härav följer att även om det kunde fastställas att rätten att yttra sig åsidosatt eftersom sökandena inte har fått tillfälle att yttra sig över detta beslut, skulle detta inte räcka för att motivera en ogiltigförklaring av de angripna besluten.

204 För det andra har sökandena gjort gällande att de inte har kunnat ta ställning till de argument som Konungariket Spanien anfört i sina meddelanden till parlamentet av den 11 juni 2014 och den 30 september 2020 angående den myndighet som är behörig att ansöka om upphävande av en ledamots immunitet (se ovan punkterna 81 och 82). Dessa meddelanden tillställdes inte sökandena.

205 Det har emellertid inte bestritts att det enligt gällande nationell rättspraxis är brottmålsavdelningen vid Tribunal Supremo (Högsta domstolen) som är behörig att ansöka om upphävande av immuniteten för en ledamot av Europaparlamentet som valts för Konungariket Spanien (se ovan punkt 84). Härav följer att sökandena inte har visat att de angripna besluten skulle ha kunnat få ett annat innehåll om sökandena hade fått yttra sig om Konungariket Spaniens ovannämnda meddelanden.

206 Sökandena har för det tredje gjort gällande att de, trots sin begäran, inte har fått tillgång till ”den sedvanliga skrivelsen till ledamöterna av utskottet [för rättsliga frågor]”, vilken ska ha utarbetats av föredraganden och nämns i utskottets skrivelse av den 10 februari 2015. Den ska innehålla en av föredraganden upprättad sammanfattning av de viktigaste omständigheterna i varje immunitetsärende samt en fullständig förteckning över mottagna handlingar.

207 Parlamentet har emellertid, utan att bli motsagd, hävdad att det inte upprättades någon ”sedvanlig skrivelse” i förevarande fall, eftersom detta var något som föreskrevs i skrivelsen av den 10 februari 2015, som har ersatts av skrivelse nr 11/2019, där någon ”sedvanlig skrivelse” inte längre nämns.

- 208 För det fjärde har sökandena, efter ingivandet av svaromålet och dess bilagor, i repliken gjort gällande att de inte fått tillgång till skrivelse nr 1/20, det vill säga följenoten för översändandet till ledamöterna i utskottet för rättsliga frågor av Carles Puigdemont i Casamajós och Antoni Comín i Oliveres ansökningar om upphävande av immunitet, till vilken ett utdrag från Tribunal Supremos (Högsta domstolen) dom av den 14 oktober 2019 bifogats. Detta var en fällande dom som meddelats mot personer som omfattades av det aktuella straffrättsliga förfarandet och som inte hade vägrat att inställa sig vid rätten.
- 209 Det ska i detta hänseende påpekas att ansökningarna om upphävande av sökandenas immunitet åtföljdes av flera bilagor, vilka angivits i de avgöranden som nämns i punkterna 11 och 15 ovan. En av bilagorna var den ovannämnda domen från Tribunal Supremo (Högsta domstolen) av den 14 oktober 2019. Det är ostridigt att sökandena har kunnat yttra sig över dessa handlingar, vilka ingick i den akt om upphävande av immunitet som sökandena hade tillgång till. Skrivelse nr 1/20, som inte är mer än en följenot, tillför inte något substantiellt, i förhållande till dessa handlingar, som sökandena borde ha getts tillfälle att yttra sig över. Även om det antas att sökandena inte underrättats om skrivelse nr 1/20 – vilket har bestritts av parlamentet – så har denna omständighet ingen betydelse för utgången i ärendet såsom den kommer till uttryck i de angripna besluten. Tribunalen underkänner således detta argument, och det föreligger härvid inget behov av att pröva parlamentets invändning om rättegångshinder.
- 210 Talan kan således inte vinna bifall såvitt avser den fjärde grundens första del.
- *Den andra delgrunden: Sökandenas rätt att yttra sig åsidosattes under förhöret med dem*
- 211 I artikel 9.6 tredje stycket i arbetsordningen föreskrivs att ordföranden för utskottet för rättsliga frågor ska inbjuda den ledamot vars immunitet har begärts upphävd att höras, och att den berörda ledamoten får avsäga sig rätten att höras. Det ska även påpekas att enligt punkt 20 i skrivelse nr 11/2019, som ingår i avsnittet ”Förhör”, får den ledamot vars immunitet är i fråga eller den som företräder ledamoten endast yttra sig under ett förhör som är frivilligt. Vederbörande får hålla ett inledande anförande under högst femton minuter och därefter lämna korta svar på utskottsledamöternas frågor. Under rubriken ”Talartid” anges dessutom i punkt 11 i den skrivelsen att ordföranden, med hänsyn till den begränsade tid som utskottet för rättsliga frågor har till sitt förfogande för att behandla immunitetsärenden, strikt reglerar talartiden. I punkt 13 anges vidare att andra ledamöter av utskottet för rättsliga frågor än föredraganden har möjlighet att ställa korta frågor under ett förhör.
- 212 I förevarande fall har sökandena kritiserat ordföranden för utskottet för rättsliga frågor för att strikt ha följt de principer som angetts ovan i punkt 211, trots att de aktuella ärendena enligt sökandena var så komplicerade att det hade varit motiverat för denne att frånga dessa principer. Sökandena riktade även kritik mot att föredraganden inte var närvarande under i Carles Puigdemont i Casamajós inledande anförande.
- 213 Det är ostridigt att var och en av sökandena fick femton minuter vardera för att hålla sina inledande framställningar och att de gavs möjlighet att besvara frågor från ledamöterna i utskottet för rättsliga frågor i enlighet med de principer som uppställs i skrivelse nr 11/2019.
- 214 Det ska även erinras om att sökandena vid flera tillfällen översände sina synpunkter till utskottet för rättsliga frågor tillsammans med bevisning som de ansåg vara relevant för prövningen av ansökningarna om upphävande av immuniteten. De har således även på detta sätt kunnat utöva sin rätt att yttra sig genom att framföra sina synpunkter under förfarandets gång. Tribunalen

finner i detta avseende att det inte har styrkts, och att det inte framgår av parlamentets yttrande avseende den formella framställningen av bilaga A 44 – bestående av de yttranden som sökandena ingav den 15 februari 2021 till ledamöterna i utskottet för rättsliga frågor samt bilagorna till dessa –, att utskottet inte skulle ha beaktat denna bilaga innan det antog de angripna besluten.

- 215 När det gäller den omständigheten att föredraganden inte var fysiskt närvarande när Carles Puigdemont i Casamajó höll sitt inledande anförande vid mötet i utskottet för rättsliga frågor den 14 januari 2021, har det inte preciserats på vilket sätt detta skulle strida mot parlamentets interna regler eller utgöra en inskränkning av rätten att yttra sig. Parlamentet har för övrigt, utan att motsägas, angett att föredraganden deltog på distans i början av detta möte, fram till dess att ett tekniskt problem föranledde vederbörande att infinna sig fysiskt.
- 216 Härav följer att den andra delgrunden inte kan godtas.
- 217 Sökandena saknar således fog för att hävda att deras rätt att yttra sig har åsidosatts. Tribunalen underkänner även, i vilket fall som helst och som en följd av detta, invändningen om åsidosättande av rätten till tillgång till handlingar och rätten till ett effektivt domstolsskydd som, eftersom sökandena inte har anfört några argument i detta avseende, utslutande är baserad på det påstådda åsidosättandet av rätten att yttra sig.
- 218 Talan kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser den fjärde grunden.

Den tredje grunden: Åsidosättande av principen om opartiskhet

- 219 Den tredje grunden avser ett påstått åsidosättande av principen om opartiskhet i artikel 41.1 i stadgan, ett åsidosättande som även påstås ha gett upphov till ett åsidosättande av artikel 15 FEUF samt artiklarna 39.2, 47 och 48 i stadgan. Den tredje grunden består av fyra delar. I den första delen anges att det var rättsstridigt att utse en enda föredragande för tre immunitetsärenden, i den andra delen att föredraganden inte var opartisk och i den tredje delen att ordföranden för utskottet för rättsliga frågor inte var opartisk. Genom den fjärde delgrunden har sökandena gjort gällande att den omständigheten att utskottets arbete hölls bakom stängda dörrar hindrar dem från att visa att föredragandens och utskottets ordförandes partiskhet påverkade de angripna besluten.
- 220 Parlamentet har, med stöd av Konungariket Spanien, bestritt dessa argument.
- 221 Inledningsvis ska det för det första erinras om att unionens institutioner, organ och byråer är skyldiga att respektera de grundläggande rättigheter som garanteras genom unionsrätten, däribland rätten till god förvaltning, som stadfästs i artikel 41 i stadgan.
- 222 I artikel 41.1 i stadgan anges bland annat att var och en har rätt att få sina angelägenheter behandlade opartiskt och rättvist av unionens institutioner, organ och byråer. Denna rätt är en återspeglning av en grundläggande princip i unionsrätten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 december 2017, Spanien/rådet, C-521/15, EU:C:2017:982, punkterna 88 och 89). Kravet på opartiskhet – som således gäller för dessa institutioner, organ och byråer när de fullgör sina uppgifter – syftar till att säkerställa likabehandling, som är ett av de fundament som unionen vilar på (se dom av den 27 mars 2019, August Wolff och Remedias/kommissionen, C-680/16 P, EU:C:2019:257, punkt 26 och där angiven rättspraxis).

- 223 Detta krav syftar bland annat till att undvika eventuella intressekonflikter för tjänstemän och anställda som agerar på dessa institutioners, organs och byråers vägnar. Mot bakgrund av den grundläggande betydelse som garantin för oberoende och integritet har såväl för institutionernas interna arbete som för den bild som unionens institutioner, organ och byråer uppvisar utåt, omfattar kravet på opartiskhet varje omständighet som en tjänsteman eller en anställd som har att uttala sig i ett ärende rimligtvis måste inse, för en utomstående part, kan förefalla påverka dennes oberoende i denna fråga (se dom av den 27 mars 2019, August Wolff och Remedía/kommissionen, C-680/16 P, EU:C:2019:257, punkt 26 och där angiven rättspraxis).
- 224 Ett sådant krav på opartiskhet gäller även för parlamentsledamöter som deltar i antagandet av beslut som hör till parlamentets administrativa funktioner (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 november 2019, ADDE/parlamentet, T-48/17, EU:T:2019:780, punkt 61, och dom av den 12 oktober 2022, Vasallo Andrés/parlamentet, T-496/21, ej publicerad, EU:T:2022:628, punkterna 20–24).
- 225 När det gäller de, politiskt beskaffade, beslut som innebär att Europaparlamentet beslutar huruvida en ansökan om upphävande av immunitet ska bifallas (se ovan punkt 112), ska det erinras om att dessa klart kan förändra ledamotens individuella rättsliga ställning genom att upphäva det skydd som denna immunitet ger honom eller henne, och att dessa beslut därmed kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring. I detta sammanhang, och såsom domstolens vice ordförande påpekade i beslutet av den 24 maj 2022, Puigdemont i Casamajó m.fl./parlamentet och Spanien (C-629/21 P(R), EU:C:2022:413, punkt 192), måste det förfarande som kan leda till antagandet av ett sådant beslut nödvändigtvis åtföljas av tillräckliga individuella garantier.
- 226 Parlamentet har således infört ett system som innebär att en ansökan om upphävande av immunitet under en inledande fas undersöks av det ansvariga utskottet, i förevarande fall utskottet för rättsliga frågor. Utskottet ansvarar för att utarbeta ett förslag till beslut som sedan blir föremål för omröstning i kammaren. Inom ramen för denna undersökningsfas åtnjuter den berörda ledamoten, enligt Europaparlamentets interna regler, de rättigheter som föreskrivs i artikel 41.2 i stadgan, nämligen rätten att yttra sig, rätten att få tillgång till sin akt och parlamentets skyldighet att motivera sina beslut. Den berörda ledamoten ska under samma fas även åtnjuta rätten enligt artikel 41.1 i stadgan att få sina angelägenheter behandlade opartiskt och rättvist, vilket parlamentet har medgett i sina inlagor och vid förhandlingen. Detta krav på opartiskhet måste emellertid med nödvändighet ta hänsyn till att de ledamöter som ingår nämnda utskott per definition inte är politiskt neutrala, vilket skiljer dem från de tjänstemän och anställda som agerar för EU-institutionernas, EU-organens och EU-byråernas räkning.
- 227 För det andra konstaterar tribunalen att kravet på opartiskhet omfattar dels subjektiv opartiskhet, som innebär att ingen medlem av den berörda institutionen med ansvar för ärendet får ge uttryck för partiskhet eller personliga förutfattade meningar, dels objektiv opartiskhet, som innebär att institutionen ska erbjuda tillräckliga garantier för att allt rimligt tvivel i detta avseende ska kunna uteslutas (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 februari 2021, Dalli/kommissionen, C-615/19 P, EU:C:2021:133, punkt 112 och där angiven rättspraxis).
- 228 Det är mot bakgrund av dessa överväganden som den tredje grunden ska prövas.

– Den tredje grundens första del: Utseende av en föredragande för alla tre ärenden

- 229 Genom den första delgrunden har sökandena gjort gällande att parlamentet, i hemlighet och utan motivering, utsåg en enda föredragande för att pröva de tre ansökningarna om upphävande av immunitet vilket stred mot punkterna 6 och 8 i skrivelse nr 11/2019. Enligt sökandena utgör ett åsidosättande av denna väsentliga formföreskrift ett åsidosättande av deras rätt enligt artikel 41.1 i stadgan att få sina angelägenheter behandlade opartiskt och rättvist.
- 230 Det ska i detta hänseende erinras om att det i artikel 9 i arbetsordningen, med rubriken ”Immunitetsförfaranden”, föreskrivs att ansökningar om upphävande av immunitet, om de tillkännages i kammaren, ska hänvisas till ansvarigt utskott som ska lägga fram ett förslag till motiverat beslut efter att ha gett den berörda ledamoten möjlighet att höras och, i förekommande fall, ha begärt in upplysningar och preciseringar från den berörda myndigheten. I artikel 9.11 föreskrivs även att utskottet vid behandlingen av ärenden om immunitet ska iaktta strikt sekretess. I övrigt är det ansvarigt utskott som i enlighet med punkt 13 i denna artikel fastställer tillämpningsvillkoren för artikel 9 och således det förfarande som ska följas vid utarbetandet av det förslag till beslut som ska läggas fram för parlamentet i kammaren.
- 231 Utskottet för rättsliga frågor har i detta sammanhang antagit skrivelse nr 11/2019 med vägledande förhållningsregler för dess praxis som utskottet avser att följa vid behandlingen av ansökningar om upphävande av immunitet (dom av den 1 december 2021, Jalkh/parlamentet, T-230/21, ej publicerad, EU:T:2021:848, punkt 44; se även analogt, dom av den 12 februari 2020, Bilde/parlamentet, T-248/19, ej publicerad, EU:T:2020:46, punkt 24).
- 232 I punkt 6 i skrivelse nr 11/2019 föreskrivs att det ansvariga utskottet ska utse en föredragande för ”varje ansökan om upphävande av immunitet”. Enligt punkt 7 i denna skrivelse ankommer det på varje politisk grupp att utse en ledamot som ska fungera som ständig föredragande för immunitetsärenden och ska ha rollen som samordnare ”för att säkerställa att immunitetsärenden handläggs av erfarna ledamöter”. I punkt 8 i samma skrivelse föreskrivs att för varje immunitetsärende ska uppdraget som föredragande roteras på ett jämlikt sätt mellan de politiska grupperna, men att föredraganden inte får tillhöra samma politiska grupp eller ha valts i samma medlemsstat som den ledamot vars immunitet är i fråga.
- 233 Härav följer, såsom bekräftades vid förhandlingen, att varje politisk grupp inom parlamentet bland sina ledamöter i utskottet för rättsliga frågor utser en ständig föredragande för immunitetsärenden. Eftersom det vid parlamentet fanns sju politiska grupper under valperioden 2019–2024 har sju parlamentsledamöter utsetts till föredragande i immunitetsärenden. När utskottet för rättsliga frågor mottar en ansökan om upphävande av immunitet tilldelas denna en av dessa föredragande enligt ett turordningssystem som utformats på ett jämlikt sätt mellan de politiska grupperna, från vilket undantag i princip endast görs om den berörda gruppens föredragande drar sig undan, varvid ärendet ges till den föredragande som utsetts av den politiska grupp som står näst på tur.
- 234 I förevarande fall ska det inledningsvis påpekas att sökandena har hävdatt att utseendet av en enda föredragande för prövningen av de tre ansökningarna om upphävande av immunitet (som sökandena anser strida mot punkterna 6 och 8 i skrivelse nr 11/2019) strider mot deras rätt enligt artikel 41.1 i stadgan att få sina angelägenheter behandlade opartiskt och rättvist. Med förbehåll för frågan om den utsedda föredragandens opartiskhet, vilken kommer att prövas inom ramen

för den andra delgrunden, har sökandena inte anfört någon omständighet för att visa på vilket sätt det påstådda åsidosättandet av nämnda punkter i skrivelse nr 11/2019 skulle kunna utgöra ett åsidosättande av denna rätt.

- 235 Vad därefter gäller det påstådda åsidosättandet av punkt 6 i meddelande nr 11/2019, ska det påpekas att en föredragande – om än densamma – utsetts för varje ansökan om upphävande av immunitet. Den princip som anges i nämnda punkt har således iakttagits.
- 236 När det gäller den i punkt 8 i skrivelse nr 11/2019 angivna principen om jämlik rotation för rollen som föredragande finner tribunalen att denna princip inte kan tolkas så, att den utgör hinder för att en enda föredragande utses för att pröva flera sammanhängande ärenden om immunitet när, såsom i förevarande fall, ansökningarna om upphävande av immunitet avser parlamentsledamöter som omfattas av samma straffrättsliga förfarande.
- 237 Dessutom finner tribunalen att det – även om det antas att punkt 8 i skrivelse nr 11/2019 åsidosatts – ska erinras om att det bland de bestämmelser som reglerar de interna förfarandena vid en institution ska göras skillnad mellan å ena sidan sådana förfaranden varav ett åsidosättande inte kan göras gällande av fysiska och juridiska personer, eftersom de förfarandena endast reglerar villkoren för institutionens interna verksamhet som inte kan påverka dessa personers rättsliga ställning, och å andra sidan förfaranden varav ett åsidosättande kan åberopas, eftersom dessa förfaranden skapar rättigheter och utgör en faktor som bidrar till rättssäkerhet för dessa personer (se dom av den 28 november 2019, Portigon/CRU, T-365/16, EU:T:2019:824, punkt 135 och där angiven rättspraxis; se även, för ett liknande resonemang, dom av den 7 maj 1991, Nakajima/rådet, C-69/89, EU:C:1991:186, punkterna 49 och 50, och dom av den 17 januari 2013, Gollnisch/parlamentet, T-346/11 och T-347/11, EU:T:2013:23, punkt 132). Nämnda punkt 8 ger emellertid inte parlamentsledamöterna några rättigheter och utgör heller inte någon rättssäkerhetsbidragande faktor för dem. Den syftar nämligen till att organisera parlamentets interna verksamhet genom att säkerställa att de politiska grupperna inom parlamentet ges en jämlik behandling. Det rör sig således om en rent intern organisationsåtgärd vars åsidosättande inte kan påverka de angripna beslutens lagenlighet.
- 238 Talan kan således inte vinna bifall såvitt avser den tredje grundens första del.
- *Den tredje grundens andra del: Föredragandens bristande opartiskhet*
- 239 Genom den andra delgrunden har sökandena hävdatt att parlamentet har åsidosatt en väsentlig formföreskrift genom att utse en fullständigt partisk föredragande. Föredraganden ingår nämligen i samma politiska grupp i Europaparlamentet som de för Konungariket Spanien valda ledamöter som tillhör det spanska politiska partiet VOX, nämligen Gruppen Europeiska konservativa och reformister (ECR). Det var VOX-partiet som tillsammans med Ministerio fiscal (åklagarmyndigheten) och Abogado del Estado (statsadvokaten) inledde det straffrättsliga förfarande mot sökandena för vilket det begärts ett upphävande av immunitet. Detta parti påstås ha visat tecken på att vara särskilt fientligt inställt mot sökandena. Sökandena har tillagt att föredraganden visade tecken på partiskhet såväl före som efter antagandet av de angripna besluten. Exempelvis ska vederbörande ha organiserat och suttit som ordförande vid ett möte med detta spanska parti i Europaparlamentet och under vilket uppenbart fientliga åsikter framfördes beträffande sökandena. Den bristande opartiskheten bekräftas enligt sökandena av uttalanden som föredraganden gjorde efter det att de angripna besluten antogs och av reaktionerna från det spanska partiet VOX. Sökandena har även gjort gällande att det föreligger vänskapsrelationer mellan föredraganden och medlemmarna i VOX-partiet.

- 240 Sökandena preciserade vid förhandlingen att de huvudsakligen ifrågasatte föredragandens subjektiva opartiskhet, samtidigt som de påpekade att den bevisning som lagts fram under alla omständigheter visade att kravet på objektiv opartiskhet hade åsidosatts.
- 241 Tribunalen konstaterar inledningsvis att det är ostridigt att den föredragande som ansvarade för ärendet om upphävandet av Carles Puigdemont i Casamajós immunitet utsetts i enlighet med den turordning som fastställts mellan de politiska grupperna. Sökandena har emellertid gjort gällande att nämnda föredragande, som också ansvarade för prövningen av ansökningarna om upphävande av Antoni Comín i Oliveres och Clara Ponsatí i Obiols immunitet, borde ha dragit sig undan eller inte ha godtagits för detta uppdrag med hänsyn till dennes bristande opartiskhet.
- 242 Det ska i detta hänseende för det första erinras om att parlamentets beslut avseende en ansökan om upphävande av immunitet är av politisk karaktär (se ovan punkt 225).
- 243 Det ska även påpekas att undersökningsfasen för en ansökan om upphävande av immunitet leds av ett parlamentariskt utskott, det vill säga ett politiskt organ vars sammansättning enligt artikel 209 i arbetsordningen syftar till att återspegla mångfalden inom parlamentet, varvid fördelningen av utskottsplatser så långt det är möjligt ska stå i proportion till de politiska gruppernas representation i parlamentet. Såsom angetts ovan i punkt 231 utser nämnda utskott en av utskottsledamöterna till föredragande i enlighet med ett system med jämlik rotation mellan de politiska grupperna. Även om uppdraget som föredragande anförtros en parlamentsledamot som tillhör en viss politisk grupp, agerar denne således inom ramen för ett utskott vars sammansättning återspeglar balansen mellan de politiska grupperna i parlamentet.
- 244 I detta sammanhang ska frågan huruvida en parlamentsledamot som har en viss roll under denna undersökningsfas, såsom föredraganden, är opartisk, i princip inte bedömas utifrån ledamotens politiska ideologi eller utifrån en jämförelse mellan dennes politiska ideologi och den politiska ideologin hos den parlamentsledamot vars immunitet begärts upphävd. Närmare bestämt saknar den omständigheten att föredraganden tillhör ett visst nationellt politiskt parti eller en viss politisk grupp inom Europaparlamentet i princip betydelse för bedömningen av föredragandens opartiskhet, oavsett vilka värderingar och idéer som detta parti eller denna grupp står för, till och med om dessa kan visa på synsätt som a priori är inte är gynnsamma för situationen för den parlamentsledamot vars immunitet har begärts upphävd. I ett tidigare mål slogs det i detta avseende fast att skillnaden i politisk ideologi mellan föredraganden och den parlamentsledamot vars immunitet begärdes upphävd inte i sig kunde anses påverka förfarandet för antagande av det angripna beslutet (dom av den 1 december 2021, Jalkh/parlamentet T-230/21, ej publicerad, EU:T:2021:848, punkt 46).
- 245 Härav följer att den omständigheten att föredraganden i förevarande fall tillhör den europeiska politiska gruppen Europeiska konservativa och reformister i princip saknar betydelse för bedömningen av dennes opartiskhet.
- 246 Visserligen innefattar denna politiska grupp även de ledamöter som tillhör det politiska partiet VOX, vilket, såsom domstolens vice ordförande påpekade i beslut av den 24 maj 2022, Puigdemont i Casamajó m.fl./parlamentet och Spanien (C-629/21 P(R), EU:C:2022:413, punkt 202), befinner sig i en mycket speciell situation i förhållande till klagandena, eftersom det är detta parti som såg till att det aktuella straffrättsliga förfarandet inleddes. Tribunalen konstaterar dock att denna situation gäller de parlamentsledamöter som tillhör det politiska

partiet VOX, och att den av princip inte kan anses omfatta samtliga medlemmar i den politiska gruppen Europeiska konservativa och reformister enbart av det skälet att de, eftersom de tillhör samma grupp, står varandra nära politiskt.

- 247 Sökandena har för det andra hävdade att föredraganden varit ordförande för ett möte med det politiska partiet VOX i Europaparlamentet, under vilket denne ska ha uttryckt sitt stöd för en slogan med lydelsen ”Fängelse för Puigdemont”.
- 248 Tribunalen konstaterar inledningsvis att den kortfattade framställningen av denna invändning återfinns i ansökan varigenom talan väckts och att sökandena som stöd har åberopat bevisning i angivna bilagor, nämligen en länk till ett videoklipp. Med tillämpning av den rättspraxis som anges ovan i punkt 34 ska parlamentets invändning om rättegångshinder således ogillas.
- 249 Det är vidare utrett att föredraganden, inom ramen för sitt ämbete som ledamot av Europaparlamentet, anordnade och deltog i ett evenemang som ägde rum den 6 mars 2019 i Europaparlamentets lokaler och som bestod i ett anförande av generalsekreteraren för det politiska partiet VOX på temat ”Cataluña es España” (Katalonien är Spanien). Generalsekreteraren avslutade sitt tal med orden ”Viva España, viva Europa y Puigdemont a prisión” (Leve Spanien, leve Europa och fängelse för Puigdemont).
- 250 Tribunalen påpekar att det är utrett att föredraganden inte uttryckte sig muntligen under detta evenemang. Det framgår nämligen av inspelningen av evenemanget att även om föredraganden satt vid samma bord som talarna, bredvid VOX-partiets generalsekreterare och två andra ledamöter av Europaparlamentet, så var det endast generalsekreteraren för nämnda parti som tog ordet.
- 251 Vidare finner tribunalen att anordnandet av ett detta evenemang kan betraktas som ett uttryck för föredragandens stöd för de idéer som detta politiska parti står för beträffande bland annat – med hänsyn till temat för evenemanget – den politiska situationen i Katalonien, samt för föredragarens motstånd mot sökandenas politiska idéer. Även om de gärningar som har lagts sökandena till last inom ramen för det aktuella straffrättsliga förfarandet visserligen avser den politiska situationen i Katalonien i den mån de hänför sig till antagandet av de lagar som nämns ovan i punkt 2 och genomförandet av den folkomröstning om självbestämmande som nämns i samma punkt, kan den omständigheten att parlamentsledamoten – som senare skulle bli föredragande i ärendena om upphävande av sökandenas immunitet – gav uttryck för sin ståndpunkt vad gäller den situationen, av de skäl som angetts ovan punkterna 244 och 246, emellertid inte räcka för att det ska vara styrkt att principen om opartiskhet har åsidosatts. Det ska tilläggas, såsom konstaterats ovan i punkt 141, att frågorna huruvida de gärningar som lagts sökandena till last är styrkta, huruvida dessa omständigheter berättigade lagföringen av dem och huruvida de nationella bestämmelser genom vilka de gärningar för vilka sökandena åtalats straffbelades var lämpliga, skiljer sig från frågan huruvida villkoren för att upphäva den parlamentariska immuniteten enligt artikel 9 i protokoll nr 7 var uppfyllda vid den tidpunkt då ansökan därom gjordes. Den sistnämnda frågan är den enda fråga som har undersökts av föredraganden.
- 252 För det tredje har sökandena i repliken gjort gällande vissa faktiska omständigheter som inträffat efter antagandet av de angripna besluten och som de påstår visa att föredraganden inte var opartisk.

- 253 Tribunalen erinrar inledningsvis om att enligt artikel 85.1 i rättegångsreglerna ska bevis och bevisuppgifter inges i samband med den första skriftväxlingen. I artikel 85.2 i rättegångsreglerna föreskrivs att parterna även i samband med repliken och dupliken får ge in bevis eller inkomma med bevisuppgift, under förutsättning att de anger godtagbara skäl till att detta inte har gjorts tidigare.
- 254 Sökandena har åberopat en intervju med föredraganden i en bulgarisk tidning från dagen efter det att de angripna besluten antogs. Intervjun gjordes således före tidpunkten för talans väckande. Tribunalen konstaterar att nämnda handling ingavs i samband med repliken, utan att sökandena motiverade varför den ingavs för sent. Denna bevisning är således otillåten, såsom parlamentet har anfört.
- 255 De olika reaktioner som det politiska partiet VOX uttryckte efter antagandet av de angripna besluten och ingivandet av den ansökan varigenom talan väcktes, bland annat uttryck för tillfredsställelse med det betänkande som upprättats av föredraganden, visar inte heller att föredraganden brustit i opartiskhet. Detsamma gäller den av sökandena åberopade omständigheten att föredraganden ska ha blivit föremål för en administrativ sanktion på grund av sitt uppträdande i plenisalen för omständigheter som inte har något samband med förevarande mål.
- 256 För det fjärde har sökandena inte gjort gällande att föredraganden befann sig i en intressekonflikt. I artikel 3.1 i bilaga I till arbetsordningen anges att en sådan föreligger ”när en ledamot av Europaparlamentet har ett personligt intresse som på otillbörligt sätt skulle kunna påverka utförandet av uppdraget som ledamot”. Mer allmänt har sökandena inte åberopat något personligt intresse hos föredraganden som skulle kunna påverka dennes opartiskhet vid utövandet av sina uppdrag. Sökandena har inte heller åberopat något uttalande från föredraganden som skulle kunna visa att denne tagit sig an sitt ämbete med utgångspunkt i en personlig förutfattad mening som kan särskiljas från dennes politiska ideologi.
- 257 Härav följer att talan inte kan vinna bifall såvitt avser den tredje grundens andra del.
- *Den tredje grundens tredje del: Bristande opartiskhet hos ordföranden för utskottet för rättsliga frågor*
- 258 Sökandena har gjort gällande att ordföranden för utskottet för rättsliga frågor inte erbjöd någon garanti för opartiskhet och detta av de skäl som angetts i sökandenas yttrande till utskottet, vilket bifogats ansökan. De har särskilt preciserat att utskottets ordförande och det nationella politiska parti som denne tillhör har visat prov på bitter fientlighet gentemot sökandena genom att följa en strategi som syftar till att hindra dem från att tillträda sina uppdrag i Europaparlamentet.
- 259 Det framgår av resonemanget ovan i punkterna 33–37 att argumenten avseende bristande opartiskhet hos ordföranden för utskottet för rättsliga frågor, vilka inte uttryckligen anges i själva ansökan, utan endast i dess bilagor, inte kan tas upp till sakprövning. Detta är fallet med det argument som avser ordförandens spanska medborgarskap. Detta är också fallet med vissa argument avseende ordförandens uppförande, precis som parlamentet har gjort gällande.
- 260 Parlamentets invändning om rättegångshinder kan däremot inte godtas i den del den avser det argument som anges i punkt 145 i ansökan, nämligen att det av den strategi som påstås ha tillämpats för att hindra sökandena från att tillträda sina uppdrag i parlamentet framgår att ordföranden för utskottet för rättsliga frågor har en fientlig inställning till sökandena.

- 261 Argumentet ska dock underkännas. Det framgår nämligen av handlingarna i målet att de initiativ som påstås ha tagits för att hindra sökandena från att tillträda sina uppdrag i parlamentet inte kommer från ordföranden för utskottet för rättsliga frågor, utan från det nationella politiska parti som denne ordförande tillhör, vilket inte är det parti som har väckt åtal (*actio popularis*) i det aktuella straffrättsliga förfarandet. Det framgår av punkt 244 ovan att opartiskheten hos ordföranden för utskottet för rättsliga frågor i princip inte kan bedömas utifrån dennes politiska ideologi, och i synnerhet inte utifrån hans medlemskap i ett nationellt politiskt parti.
- 262 Den tredje grundens tredje del ska således underkännas. Eftersom de anklagelser om partiskhet som riktats mot föredraganden och ordföranden för utskottet för rättsliga frågor har underkänts, är det inte nödvändigt att pröva den fjärde delgrunden om att utskottsarbetets konfidentiella karaktär kan utgöra hinder för inhämtandet av bevis för att dessa personer var partiska vad gäller de angripna besluten.
- 263 Av det ovan anförda följer att talan ska ogillas utan att det är nödvändigt att vidta de åtgärder för processledning och bevisupptagning som sökandena har begärt.

Begäran om återupptagande av den muntliga delen av förfarandet

- 264 Genom handling som inkom till tribunalens kansli den 21 mars 2023 begärde sökandena att den muntliga delen av förfarandet skulle återupptas med stöd av artikel 113.2 c i rättegångsreglerna.
- 265 Enligt artikel 113.2 c i rättegångsreglerna får tribunalen besluta att den muntliga delen av förfarandet ska återupptas om en part begär detta med åberopande av omständigheter som kan ha ett avgörande inflytande på målets utgång och som parten inte hade kunnat göra gällande innan den muntliga delen av förfarandet avslutades.
- 266 Sökandena har åberopat omständigheter som inträffat efter det att den muntliga delen av förfarandet avslutats och som enligt dem har ett avgörande inflytande på dels på deras berättigade intresse av att få saken prövad, dels på frågan huruvida de angripna besluten är välgrundade.
- 267 Närmare bestämt har sökandena för det första hänvisat till att Ley Orgánica 14/2022 (lag 14/2022) av den 22 december 2022 (BOE nr 307 av den 23 december 2022, s. 1) trädde i kraft den 12 januari 2023. Därigenom ändrades strafflagen, bland annat på så sätt att brottet ”uppror”, som sökandena åtalats för, togs bort och genom att ändringar infördes avseende brottet ”otillbörligt användande av allmänna medel”, som Carles Puigdemont i Casamajó och Antoni Comín i Oliveres anklagats för. För det andra har de åberopat beslutet av den 12 januari 2023, genom vilket undersökningsdomaren på brottmålsavdelningen vid Tribunal Supremo (Högsta domstolen) bland annat återkallade de europeiska arresteringsorder som hade utfärdats mot sökandena den 14 oktober och den 4 november 2019. För det tredje har sökandena åberopat beslutet av Corte d'appello di Cagliari, sezione distaccata di Sassari (Appellationsdomstolen i Cagliari, avdelningen i Sassari, Italien) av den 9 mars 2023, där nämnda domstol konstaterade att den europeiska arresteringsordern mot Carles Puigdemont i Casamajó hade återkallats och följaktligen förklarade att förfarandet för verkställighet av nämnda arresteringsorder hade upphört. För det fjärde har sökandena åberopat den dom av den 29 november 2022 genom vilken Tribunal Constitucional (Författningsdomstolen) ogillade Carles Puigdemont i Casamajós och Antoni Comín i Oliveres överklagande (”recurso de amparo”) av det beslut som

undersökningsdomaren på brottmålsavdelningen vid Tribunal Supremo (Högsta domstolen) meddelade den 10 januari 2020 om att ansöka hos Europaparlamentet om upphävande av deras immunitet.

- 268 Vad för det första gäller frågan huruvida sökandena har ett fortsatt berättigat intresse av att få saken prövad, har dessa gjort gällande att de angripna besluten inte längre kan medföra några rättsverkningar, dels eftersom de endast syftar till att möjliggöra verkställighet av redan återkallade europeiska arresteringsorder, dels eftersom de upphäver deras immunitet för ett straffrättsligt förfarande som rör misstankar om brottet ”uppror” som inte längre finns i strafflagen samt brottet ”otillbörligt användande av allmänna medel”, vilket har fått en i grunden ändrad utformning i strafflagen. Sökandena har emellertid hävdad att de, med hänsyn till verkningarna av de angripna besluten, fortfarande har ett berättigat intresse av att få saken prövad, åtminstone i ett skadeståndssyfte. De har i detta avseende hävdad att en dom om ogiltigförklaring skulle kunna utgöra en form av gottgörelse. De har även gjort gällande att det föreligger en risk för upprepning av de rättsstridigheter som de angripna besluten är behäftade med, eftersom undersökningsdomaren på brottmålsavdelningen vid Tribunal Supremo (Högsta domstolen) överväger att utfärda nya europeiska arresteringsorder.
- 269 Tribunalen konstaterar att sökandena har begärt att den muntliga delen av förfarandet ska återupptas för att frågan huruvida de inte längre har något berättigat intresse av att få saken prövad ska kunna bli föremål för ett kontradiktoriskt förfarande. De har gjort gällande att de fortfarande har ett berättigat intresse av att få saken prövad, trots att de angripna besluten påstås ha förlorat sin giltighet. Vidare konstateras att varken parlamentet eller Konungariket Spanien framställt något yrkande till tribunalen om fastställande av att det saknas anledning att döma i saken, trots att ett sådant yrkande kan framställas när som helst under förfarandet (beslut den 25 oktober 2019, *Le Pen*/parlamentet, T-211/19, ej publicerat, EU:T:2019:776, punkt 14). I detta sammanhang och med hänsyn till omständigheterna i förevarande fall anser tribunalen att de uppgifter som sökandena har lämnat angående frågan om de har ett berättigat intresse av att få saken prövad inte kan ha ett avgörande inflytande på målets utgång i den mening som avses i artikel 113.2 c i rättegångsreglerna.
- 270 Det ska för det andra påpekas att de nya omständigheter som sökandena har åberopat inte heller kan ha ett avgörande inflytande på målets utgång i sak.
- 271 Eftersom lagenligheten hos en unionsrättsakt ska bedömas utifrån de faktiska och rättsliga omständigheter som förelåg vid den tidpunkt då den antogs (se dom av den 18 juli 2013, *Schindler Holding m.fl./kommissionen*, C-501/11 P, EU:C:2013:522, punkt 31 och där angiven rättspraxis, och dom av den 3 september 2015, *Inuit Tapiriit Kanatami m.fl./kommissionen*, C-398/13 P, EU:C:2015:535, punkt 22 och där angiven rättspraxis) och eftersom det inte ankommer på parlamentet att när det prövar en ansökan om upphävande av immunitet göra någon bedömning av lämpligheten av de nationella bestämmelser som straffbelägger den gärning som misstankarna gäller (se ovan punkt 180) saknar nämligen den ändring av strafflagen som skedde efter antagandet av de angripna besluten betydelse för lagenlighetsprövningen. Detsamma gäller dels avgörandet från undersökningsdomaren vid Tribunal Supremo (Högsta domstolen) av den 12 januari 2023 – vars laga kraft för övrigt inte är styrkt – eftersom syftet därmed är att fastställa konsekvenserna av ändringen av strafflagen, dels avgörandet från Corte d'appello di Cagliari, sezione distaccata di Sassari (Appellationsdomstolen i Cagliari, avdelningen i Sassari, Italien) av den 9 mars 2023, där nämnda domstol själv i princip fastställde konsekvenserna av att den arresteringsordern mot Carles Puigdemont i Casamajó återkallats genom ovannämnda beslut av den 12 januari 2023.

- 272 Vad gäller domen av den 29 november 2022 från Tribunal Constitucional (Författningsdomstolen) har sökandena i huvudsak gjort gällande att den stöder de argument som de redan anfört till stöd för den andra grunden, avseende domen av den 19 december 2018, Berlusconi och Fininvest (C-219/17, EU:C:2018:1023). Det kan således inte anses att denna dom från Tribunal Constitucional (Författningsdomstolen) kan ha ett avgörande inflytande på utgången i målet vid tribunalen. I vilket fall som helst kan den omständigheten att Tribunal Constitucional (Författningsdomstolen) i nämnda dom angav att det ankom på tribunalen att inom ramen för förevarande talan pröva lagenligheten av de angripna besluten inte påverka slutsatsen i punkt 88 ovan, det vill säga att parlamentet inte var skyldigt att bedöma huruvida det som i spansk rättspraxis fastställts i frågan om behörig myndighet för att begära upphävande av immuniteten för en ledamot av Europaparlamentet som valts för Konungariket Spanien är förenligt med unionsrätten.
- 273 Sökandenas ansökan om återupptagande av den muntliga delen av förfarandet ska således avslås.

Rättegångskostnader

- 274 Enligt artikel 134.1 i rättegångsreglerna ska tappande rättegångsdeltagare förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Sökandena har tappat målet och ska därför, i enlighet med vad parlamentet har yrkat, bära sina rättegångskostnader och ersätta parlamentets kostnader i det förevarande målet samt i målen T-272/21 R och T-272/21 R II.
- 275 Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna ska Konungariket Spanien bära sina rättegångskostnader, inklusive de som uppkommit i mål T-272/21 R II.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (sjätte avdelningen i utökad sammansättning)

följande:

1) Talan ogillas.

2) Carles Puigdemont i Casamajó, Antoni Comín i Oliveres och Clara Ponsatí i Obiols ska bära sina rättegångskostnader och ersätta Europaparlamentets rättegångskostnader, inklusive de som uppkommit i målen T-272/21 R och T-272/21 R II.

3) Konungariket Spanien ska bära sina rättegångskostnader, inklusive de som uppkommit i mål T-272/21 R II.

Marcoulli

Frimodt Nielsen

Kanninen

Szwarcz

Norkus

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 5 juli 2023.

Underskrifter

Innehållsförteckning

Bakgrund till tvisten	2
Parternas argument	4
Rättslig bedömning	4
Huruvida hänvisningarna till bilagorna kan godtas	5
Prövning i sak	6
Tillämpliga bestämmelser	6
– Unionsrätt	6
– Spansk rätt	9
Den första grunden: De angripna besluten är bristfälligt motiverade	10
Den andra grunden: Bristande behörighet för den nationella myndighet som har upprättat ansökningarna om upphävande av sökandenas immunitet samt översänt dem till Europaparlamentet	14
Den femte grunden: Åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen, principen om lojalt samarbete, rätten till ett effektivt domstolsskydd och rätten till försvar på grund av att de angripna besluten är otydliga	17
– Den första invändningen: I de angripna besluten anges inte klart vilka förfaranden som upphävandet av immuniteten gäller	17
– Den andra invändningen: I de angripna besluten anges inte klart vilken typ av åtgärder som kan komma att vidtas inom ramen för verkställandet av de europeiska arresteringsorderna	18
Den sjätte grunden: Den del som avser åsidosättande av artikel 343 FEUF, artikel 9 i protokoll nr 7 och artikel 5.2 i arbetsordningen samt vissa av sökandenas grundläggande rättigheter	21
– Det påstådda åsidosättandet av artikel 343 FEUF, artikel 9 i protokoll nr 7 och artikel 5.2 i arbetsordningen	22
– Rättsstridigt ingrepp i sökandenas grundläggande rättigheter	24
Den sjätte grunden, avseende Europaparlamentets felaktiga bedömning av de faktiska omständigheterna och felaktiga rättstillämpning vid tillämpningen av kriteriet <i>fumus persecutionis</i> , och den sjunde grunden, beträffande åsidosättande av principerna om god förvaltningssed och likabehandling samt de uppenbara fel som Europaparlamentet begått vid tillämpningen av kriteriet <i>fumus persecutionis</i>	26
– Påståendet om parlamentets felaktiga rättstillämpning och felaktiga bedömning av de faktiska omständigheterna vid tillämpningen av kriteriet <i>fumus persecutionis</i>	26
ECLI:EU:T:2023:373	47

– Det påstådda åsidosättandet av principerna om god förvaltningssed och likabehandling	29
– Påståendet om uppenbara fel vid fumus persecutionis-bedömningen	31
Den åttonde grunden: Åsidosättande av principerna om god förvaltningssed och likabehandling genom att Europaparlamentet vägrade att tillämpa bestämmelserna i artikel 9.7 i arbetsordningen	33
Den fjärde grunden: I huvudsak påstående om åsidosättande av rätten att yttra sig	34
– Den första delgrunden: Sökandena har inte fått tillgång till tre av handlingarna	35
– Den andra delgrunden: Sökandenas rätt att yttra sig åsidosattes under förhöret med dem	36
Den tredje grunden: Åsidosättande av principen om opartiskhet	37
– Den tredje grundens första del: Utseende av en föredragande för alla tre ärenden ...	39
– Den tredje grundens andra del: Föredragandens bristande opartiskhet	40
– Den tredje grundens tredje del: Bristande opartiskhet hos ordföranden för utskottet för rättsliga frågor	43
Begäran om återupptagande av den muntliga delen av förfarandet	44
Rättegångskostnader	46